

Yone **Neala olelo oboba**

Ado Mala Hedabi Yoneie bebagi dödëi dibe amea sähaleada, Ado eda dolö domalola digala, nilibalä wi nelola säla dödëi. Yonea beba gowe dödëi amoie mida, ea sähalea, beba gowegi dödëla negei dibe amo nidesalea, Godeie malö Yesu Gelesoma asigi afädë negemäiage, Afädë Memelei amo dofä Yesu Geleso gabula helësëmäiage dödëla negesamelëla säi (20.31 bimalo).

Dafidi Yonea nilima, Ado eda mi gäwilafali, Godebalä siiba nelomelëla säla dödëla negei. Amalahilä, Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige hamosa nelo ameadä, Afädë Memelei amoda Yesu, amase, Yesuda Godeie malö gabula helësëmäia ulufala dödëla negei dialea. Amase, Yonea nilima, Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige hamoi amoie mi fädäla säi. Amase, udia dolö odoaea ema asigi afädë negela e bögëla asi amoge, odoaea ema asigi afädë made negela ebalä ado nii nelo amoge dödëi bimolömelë.

Hogoli 13-17gi dödëi dibe ameadä, Yesuea ie bögëla aulo amolibalä nea, e hä baagomolö ga made gabula helësëlahilä, ilile asigia dofea, aso maadela gelola namiäia, galone yafie säla iaha nelo.

Yonea wagala dödëla negei dibe ameadä, Yesu e nafodola gaula awäla gudi amoge, e i fügäigi baala negesebegi, hï hame doala mosaloi amoge, e nowela awäla ie bögëla aulo nefolalebea ulufadigi amoge, dödëla negei dialea.

Beba gowegi namolö gäheie mala dofä dibe amoli olelemolölahilä, segeyo sulubadelagi hamomolö amoie, galone helësëmolöie dibe amolida gowe. Foïela sälage, ödäïela sälage, belediïela sälage, yo digaloïela sälage, i gägä negelo gelebi ëfëïela sälage, sugua sibi sigi aligiloïela sälage, säi amoli dëdëla negei dialea.

Yone **Ado e dolö namolö digai. Eda udia** **dolöbalä namolö digai.**

(Yone 1)

Ado eda namolöie mi, dolö namolö digai

¹ Ado eda mi gäwilafalä siiba nelo. Eda Godebalä nelo. Ado hi eda Gode nelo. ² Eda mi gäwilafalä, Godebalä siiba nelo. ³ Afädë idi elömadila misida maade. Godea Adobalä nea nelebo sulubadela hamosa maadeimelë. ⁴ Emada namolö mi dilo. Namolö ameada udia dolöie yo digalo nelo. ⁵ Yo digalo ameada gasimi sagaia ami yo digaha nea. Gasimi sagaloeada yo digalo amo gesumolöi made dilo.

⁶ Godea dolö afädë nagadaia fisiga wei amoie ëida Yone e misi nelo. ⁷ E misi amoda yo digalo amoie säla ïmolöie misi. Amaimo, udia dolö sulubadelaëa ie ado nabalahlä, asigi afädë negemäiaie misi. ⁸ Hi eda yo digalo amo made. E misi amoda yo digalo amoïemu säla ïmolö misi. ⁹ Yo digalo amoda dofä yo digalofalä nelo. Udia dolö sulubadelagali yo digalo ilo. E nagadaiawi moholö nelo.

¹⁰ Ado eda nagadaiawi nelo. Ado ameamuda Godea sege föi hamoi gaso, nagadaia udia dolöea

e gowe gabula made helësëi nelo. ¹¹ Eda hîle segea wi misi gaso, hîle sosogoea e made säla olei. ¹² Gaso, odoaea e säla olela ie ëigi asigi afädë negesebegi, ea ilima sähalea, Dilida Godeie malö namialola säi. ¹³ Ili Godeie malö besela galai amoda, eedole emelele healemadila made, amase, domaloie hameloea made, amase, dolöie hameloea made, Godeamu ie malö hamola besela galai.

¹⁴ Ado eda dolö domalola digala, nilibalä wi nelo. Nilibalä wi nebegida, ie yo digaloge ie geloige hido elöi amo nilia melimelë. Eedoie malö emu nea, ugila negelole ado dofäle ema nobala, ie yo digaloge ie geloige hido elöi dilo amo nilia melimelë.

¹⁵ Yonea Adoie säla iaha nelo. Ea uuala sähalea, Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säila säi. ¹⁶ Ema nobai amo adugasebegi, ea nili sulubadela ugila negelahilä, hä, bu elöge ugila negesamu nelo. ¹⁷ Godea Mosesemadila mala säla negei amo säla i gaso, ugila negelole ado dofäleda, Yesu Gelesomadila misimelë. ¹⁸ Afädëa Gode dofä made meli gaso, ie Malö afädëfalä amea Gode e nilima ulufala olei. Malö amoda dofä Gode. Eda Eedobalä dila nea.

Ödägi gelo Yonea säla iaha nelo

(Madiu 3.1-12, Maga 1.7-8, Ulugu 3.15-17)

¹⁹ Yu ilia gobela ilo dolöge, amase Ilibai dolöge Yalusalemela Yone neebee mosalosebegi, ili maala Yonema nabahalea, Dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, Yonea gomalä säla i. ²⁰ Ea musügä negela made, hedabola ulufala säla iahalea, Afädë Memelei amoda ne mademelëla

säla i.* ²¹ Amala säla ïasebegi, ilia ema nabahalea, Amai dida nowë. Dida Elaialela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Neda e mademelëla säi. Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida bea sälo amolela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Neda amo mademelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida dofä nowë. Dolö nili fisiga welo amolima eda gowe gabiola sämolöie, diada dihi dimada nowëla sähala nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yonea bea sälo Aisaeaea säi amo gadola ilima säla obëgësalea, Neda

afädëa sege nafadeia udia dolö aligilo made dibea
ami nea uuala sähalea, Dafidilo Geloï misiäia
idi mogola fodomalola säha neamelëla

säla obëgëi. *Aisaea 40.3*

²⁴ Felesi ilia dolö fisiga gai ²⁵ amolia Yonema nabahalea, Dida Afädë Memelei amo made galëda, amase, Elaia made galëda, amase, bea sälo amo made galëda, amai mi edoie dia udia dolö ödägi gesa neala nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yonea ilima säla obëgësalea, Nada ili ödäeamu gesa neawe. Gaso, dolö afädë dilia made dawa dili mogogi nea. ²⁷ Dolö amoda ne baagia hobeala moholömelë. Nihineda ïe emo usililo ëfë fisigämolöda dofea mademelëla säi.

²⁸ Yonema nabi amoge, amase, ea säla obëgëi amoge ödä Yodona dëgëla alömodi, Bedani segea

* **1:20:** 1.20 Afädë Memeleila säi amoda Godea afädë memelela ïe udia dolö sigi obëgëmolöla helësëla säi. Giligi adoeada Gelesola sälo. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaealeda nilile ado sälada Afädë Memeleila sälo.

nea amala säi. Segea amida Yonea udia dolö ödägi gesa nelo.

Yesuda Godeie Sugua Sibi Malö neala säi

²⁹ Amo aiyo amogi, Yonea Yesu e neebea maasebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelë. Goeada udia dolö sege fõi sulubadelagi nefolalebe amolile nafade hamoi amo hësa maademolömelë. ³⁰ Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia hobeala maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säla i amoda egowemelë. ³¹ Nada e dawa made nelomelë. Amai gaso, e Isilale udia dolöma ulufala olemolöie, na udia dolö ödägi gemolö misimelëla säi. ³² Yonea e ulufala sähalea, Na beahamelebe, Gesami Hebenila haea maliabu gadoi digalahilä, edaia fise melimelë. ³³ Nada e dawa made nelo gaso, udia dolö ödägi gemäia ne fisiga welo amea nema sähalea, Dia Gesami digalahilä dolö afädëdaia fise beaseda, dolö ameadä udia dolö Eleloi Gesamia gemolömelëla säi. ³⁴ Eda Godeie malö neebe amo na melimelë. Amo na dilima säla imelëla Yonea säi.

Dolö ohodoaea Yesu bögëla asi

³⁵ Amo aiyo amogi, Yonege ie bögëla aulo äudä amolege bu amimu nelo. ³⁶ Amala nea, Yonea Yesu awäha neebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, ie bögëla aulo äudä amolea ea säse amo nabalahlilä, Yesu bögëla asi. ³⁸ Amalebegi, Yesuea besula beahamelebe, ele e bögëla maaha neebe meli. Ea elema nabahalea, Alia edo hogos-ala nabi. Amala nabasebegi, elea ema nabahalea,

Elabaie, dida mosö abodogi saleala nabi. Elabai amo besulada säla olelelola sälo. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea elema säla obëgësalea, Alia bea misiëla säi. Amala säsebegi, ele awälahilä e diasebe mosö amo beaha nelo. Segeyo amoda ebalä ami nelo. Ele ebalä asi amoda eso si biyidugi gadola deadi asi.

⁴⁰ Bëgëla aulo äudäea Yoneie ado nabala Yesu bëgëla asi amolegi, afädëda Saimono Fidaie edoo Ädulu. ⁴¹ Eada Yesu hä amilahilä, fodolofalä ie edoo Saimono bea asi. Amalahilä, ea Saimonoma sähalea, Alia hä Mesaea melimelëla säi. Ëi Mesaea amo besulada Gelesola sälo.* ⁴² Amalahilä Äduluea e sigi Yesu neebee asi. Maaha nebegi, Yesuea ema siila nea sähalea, Dida Saimono, Yoneie malö. Dë ëida Sifasala sämolömelëla säi. Ëi Sifasa amo besulada Fida.*

Yesuea Filibile Nadanalele wei

⁴³ Amo aiyo amogi, Yesu e Galili moholö helësëi. E awäla Filibi gausialahilä ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. ⁴⁴ Filibida gaamu Bedesaida ami fii dolö. Sege amoda Ädulule Fidalele sege. ⁴⁵ Amasebegi, Filibia Nadanale hogola asi amo beagolelahilä ema sähalea, Mosesea Ado säla negei dibe amogi ie dëdëla negei amo gadolage, amase, bea sälo amolia bebagi ie dëdëla negei amo gadolage, nilia hä e melimelë. Amoda Nasalese fii Yesu, Yosebeie malö amo gabiola säi. ⁴⁶ Amala

* **1:41:** 1.41 Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Giligi ado sälada Gelesola sälo. Mesaeale Gelesole nilile ado sälada Afädë Memeleila sälo. * **1:42:** 1.42 Ëi Sifasada Alamege ado. Segeyo amo gaaluda Yu ilile adoda Alamege ado. Amase, ëi Fidada Giligi adomadila misi. Sifasale Fidale nilile ado sälada igila sälo.

säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Amai nelebo hedabi afädë Nasalesela moholöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, Filibia ema sähalea, Dia bimolö misiëla säi. ⁴⁷ Amala säsebegi, Yesuea Nadanale e maaha neebe amo bealahilä, e helësëla sähalea, Bimo. Dolö maasebe egagoweda dofä Isilale dolömelë. Wäfalì sälo afädë egowemada mademelëla säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Dia ne abilia dawadigila nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Filibia di, aso, made wela nebegi, di äfäeo i mia sulo amoda na melimelëla säla i. ⁴⁹ Amala säla iasebegi, Nadanalea säla obëgësalea, Säla Oleleloo, dida Godeie malö. Dida Isilaleie Ginimelëla säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Di äfäeo i mia sulo amo na melila säi amea dia nema asigi afädë negesale. Hobealada go gadoi made, baagila asi elöi bimolömelëla säi. ⁵¹ Amalahilä, Yesuea ema bu elö sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Hebeni dogä negei bealahilä, dilia Godeie selesaia fii amoli Dolöie Malöma fedafu digafusa neë bimolömelëla säi.

**Yesuea ië ëi ilibia amoge, ië geloi
amoge, nofe elöi amo olemolöie
melëlo made gadoige, hamomolöi
made gadoige, mi gäwila hamosa
nelo***

* 2:: 2.1 Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige, nofe elöi hamoi amoda, Yone bebagida damo yafie gowe iligi dibe amo bimalo: 2.11, 2.18-19, 2.23, 3.2, 4.54, 6.2, 6.14, 6.26, 9.16, 11.47, 12.18, 12.37.

2

(Yone 2-4)

Dolö afädëa Gaina segea udia nii

¹ Segeyo äudä nelolahilä osodagi, Disiligi Galiliie Gaina segea ami, dolö afädëie udia ifosebea Yesuie emea amo bea asi. ² Iliä Yesuge ie bégëla aulo amolige misialola wesebegi, ili awälahilä, udia ifosebea ami nelo. ³ Wani ödä amo hä maadei gabugi, Yesuie emea ema sähalea, Iliä wani ödä amo hä, maadei gabuwela säi. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Neme, nie hamoi amogida, dia nema hamomola sämolöi mademelë. Nie segeyoda, asomelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, emea oböla hamoi hamolasilo amolima sähalea, Ea dilima nelebo afädë hamomalola säседа, dilia amo nabala hamomalola säi. ⁶ Amaimo, amida gobo i igia hamoi bobogamu gafeia dilo. Yu ili-ada ilile aiyalo mala dibe amo gadola hësa aligilo dilo. I afädë afädëlagida bagedi i nabülasi gadoia galë, mimogolasi gadoia galë, söga salasegi nobamolöi dilo. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea hamoi hamolasilo amolima sähalea, Gobo i gogi ödä osaha maademalola säi. Amala säsebegi, ilia ea säsebe amo gadola, osala nobaha maadei. ⁸ Amala hamosebegi, ea ilima sähalea, Ödä usi gogi odoa neala gaula, molö sigi aligilo neebea ami mosalola säi. Amala säsebegi, ilia amo gadola hamolahilä, gaula asi. ⁹ Gaula awälahilä, molö sigi aligilo amoma ïasebegi, ea ödäfalä wani ödä hamoi amo na bealahilä, abidi niidula asusugai. Hamoi hamolasilo dolö, ödä usi gaula mulo amoliamuda, dawadigi nelo. Amala asusugalahilä, ea udia goa

amo welahilä, ¹⁰ ema sähalea, Udia dolö molö molö misialola säi misi sefolalebe amoli wani ödä hedabi amo dafidi muäia osala iia awälahilä, udia dolö amoli edefade naala gagaosa neëgi, wani ödä fea amo odoa muäia ilo negei gaso, wani ödä hedabi amo musügä negei dilolahilä, dia oböla hobeala gaula misi gabula säi.

¹¹ Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi dafidi mi gäwila hamoi amoda, Disiligi Galiliie gaamu Gaina amidale hamoi. Ea amo hamoi amoda, ie geloi hido elöi dilo amo olei. Amala hamosebegi, ie bögëla aulo amolia ema asigi afädë negei. ¹² Hobeala, Yesuge, ie emege, ie edoolalige, amase, ie bögëla aulo amolige, Gabaniama gaamugi awälahilä, segeyo ede made ami nelo.

Yesuea Godeie mosöa magaia negei hai

(Madiu 21.12-13, Maga 11.15-17, Ulugu 19.45-46)

¹³ Yu ilile Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, ga made dibegi, Yesu e Yalusaleme moholö asi.* ¹⁴ Amalahilä, ea Godeie mosöa ami beahamelebe, sugua gaoge, sugua sibige, haea maliabu gadoige, bidi neadigisa dibe meli. Amase, dolö odoa muni bedefaloge ami sefolalebe meli.* ¹⁵ Amo bealahilä, Yesuea ëfë gadoia fëgälo ëfë

* **2:13:** 2.13 Baagila Asi Segeyo edefadela säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi. * **2:14:** 2.14 Dolö odoaea Godeie mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, Godeie mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

afädë hamoi. Amalahilä, ea dolö amolige, sugua gaoge, amase, sugua sibige, Godeie mosö yala isogi amila nulufuda segea nesila fisiga gaha maadei. Muni bedefa bedefalo sefolalo amolile muni aulidaia difolalo amola neala besigadasila sadia galahilä, auli amoge besusa maadei. ¹⁶ Amala besusa maadelahilä, haea magaia neaha difolalo amolima sähalea, Goda sulubadela segea gaula afiamo. Naadoie mosö ameada, magaia nelo mosö gadoi hamomabiola säi. ¹⁷ Ea amala hamose amo bealahilä, ie bégëla aulo amolia ado afädë bebagi säla dädëla negei dibe amo helësëla obégëi. Amoda gowe. Na die mosö gelola hamese amea, ne selasimolömelëla säla dädëla negei dibe amo helësëi.

Gë Udälo 69.9

¹⁸ Yesuea amala nesila digisebegi, Yu ilia ema nabahalea, Dia hamoi amo gadola hamomolöie geloi galeamelëla säla, dolöea hamomolöi made gadoi abodo hamola nilima olemolö gabula nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obégësalea, Dilia Godeie mosö neebe gowe hä, haila fisimo. Amaseda, na segeyo ohodoagimu bu ulimolömelëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yu ilia säla obégësalea, Wae! Go hamosaleada, gäheo i nabülasi biyidiaie gafeia asi amoda. Amai, diada segeyo ohodoagimu ulimolölela nabi. ²¹ Gaso, Yesuea Godeie mosöla säi amoda, hile domalo amo helësëla amala säi. ²² Hobeala, e bauiala nowesebegi, ie bégëla aulo amolia bu helësëla obégësalea, ea ado dafidi säi amo helësëi. Amala helësëlahilä, Godeie ado säla negei dibe amoge, ado Yesuea säi amoge, dofä säi gabula helësëi.

Yesuea udia dolö sulubadelaie asigi dawadigisa

maadei nea

²³ Yesu e Yalusaleme ami nea, Baagila Asi Segeyo amoïe helësëla molö molö gedosolo segeyo amo gala, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamose amoli bealahilä, udia dolö yafiea ie ëigi asigi afädë negei. ²⁴ Amala negei gaso, Yesuea udia dolö su-lubadela dawadigi neebe amea, ilima asigi bogia gala made nelö. ²⁵ Udia dolöie iso asigi dawadigi neebe ameadä, eda dawa oboba made, amase, afädëa ema ebedada gowe gadoimelëla säla imolöi mademelë.

3*Yesuea Nigudimusima ado säi*

¹ Felesi dolö afädë Yu ilile busa nelö, amoïe ëida Nigudimusi. ² E Yesu neebea gasigi maalahilä, ema sähalea, Säla Oleleloo, nilia dida säla olelelo Godea fisiga weila helësësamelë. Mida, Gode e dolö afädëbalä made nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi dia hamosego gadola hamomolöi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Dolö afädë e bu elö made neegela ägüsedä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo ea made bimolömelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Nigudimusia ema naba-halea, Dolö fädäi amoda abilia neegela ägümolödu. Amai emeïe isogi nogila digasedä, emea bu elö neegela ägümolöilela nabi. ⁵ Amalebe, Yesuea säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Amai afädë ödäeage, Gesamiage, made neegela ägüi neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Nee-bea ami dofä made nogila digamolömelë. ⁶ Afädë e domaloea neegela ägüse amoda, domalomu

neamelë. Amase, Gesamia neegela ägüse amoda, gesami neamelë. ⁷ Na dima sähalea, Dilida hä, bu elö neegela ägümolö dialeala säla i amogi, dia fudugimabu. ⁸ Foda hī hamea aulomelë. Gobamu nabelo gaso, abododila maala abododi awāhadu, amoda dia dawa mademelë. Amai Gesamia neegela ägüi nefolalebe amoli sulubadelada, amo gadoi neamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dia säsebegoda, abeahāladula nabi. ¹⁰ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögēsalea, Dida Isilale ilile säla olelelo nebego gaso, na säsebeweda made helēsēsebele. ¹¹ Na dima dofä gelola sähago. Nelebo nilia dawadigi amoge, amase, beaha maadei amoge, dilima säla iahawe gaso, ado nilia säla iasebe amoda, dilia dofä säsebela helēsēla made nebego. ¹² Na dilima nelebo nagadaia dibe amogi neawela säla iaha gaso, asigi afädē made negese goeada, amai Hebeniie nelegei dibe amogi neawela säседа, dilia abilia asigi afädē negemolödu. ¹³ Afädē nagada-iawila Hebeni fedaida maade. Hebenila Dolöie Malö nagada-iawi digai amomu Hebeni fedaimelë. ¹⁴ Siiba, Mosesea sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeami nea, nuba iigi baala gauia adogoi amo gadola, Dolöie Malö amoge amo gadola wāla gauia adogomolö dialea.* ¹⁵ Mida, udia dolö sulubadelaea ema asigi afädē negese amoliada, namolöi namolö gaula namiäiaie.

¹⁶ Godea udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli boba hamolahilä, iē malö afädēfali nelö amo i. Iē malöma asigi afädē negei ne-

* **3:14:** 3.14 Nidei 21.9 bimalo.

folalebe amoli, made baagola namolöi namolö amo neala gaumäiaie imelë. ¹⁷ Godea ie malö amoda udia dolöbalä gudimolöie fisiga wei made. Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli damula mosäia fisiga weimelë. ¹⁸ Godea ie malöma asigi afädë negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila made säimelë. Ema asigi afädë made negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila säimelë. Mida, Godeie malö afädëfali amoie äigi asigi afädë made negei amea amaimelë. ¹⁹ Asiala hamoila säi amoda gomalä. Yo digalo nagadaiawi digai nebegi gaso, udia dolöea mala nafademu hamolo amea, gasimi sagalomu boba hamosalea, yo digaloda boba hamoi made nelo. ²⁰ Udia dolö mala nafade hamolo amoli sulubadelaeadä, ilile mala nafade hamoi amo ulufadigiloea, yo digalobalä habobalahilä, ilida yo digalo nebea ami mulo mademelë. ²¹ Amai gaso, mala dofä hamolo nebe amolia hamosebe amoda, Godeie geloigila hamosamelëla yo digaloea olemäialahilä, ilida yo digalomadi maala aligilomelëla Yesuea säi.

Ödägi gelo Yonea Yesuda gowe gadoi neala ulufai

²² Hobeala, Yesula ie bögëla aulo amolali, hä, Yudia segea moholö afiai. Afiala ilibalä salele odoa ami nea, ea udia dolö ödägi gesa nelo. ²³ Amase, Salimi gaamu ga madela Ainono segea ami, ödä yafie dilo ameage, amase, udia dolö yafie ödägi gemäia mafui ameage, Yonea ili ödägi gesa nelo. ²⁴ Amoda Yone e, aso, galabaia negela made nelo amo gaalu, amala hamosa nelo.

²⁵ Amaha nea, Yoneie bēgēla aulo amolia, nigime hēla mala negei dibe amo helēsēla, Yu dolō afādēbalā gēgēsa dilo. ²⁶ Amala gēgēsa dilolahilā, ili Yone neebee afialahilā ema sähalea, Säla Oleleloo, dolō afädē dibalā Yodona dēgēla alōmodi nebegi, dia sähalea, Dolō amoda gowemelēla sāi ameadā, udia dolō ödāgi gesa nea. Amala hamosebegi, udia dolō sulubadela e neebeamu awāha neamelēla sāla i. ²⁷ Amala sāla iasebegi, Yonea sāla obēgēsalea, Afädēa Hebenila nelebo ema iase amomu neala gaumolōimelē. ²⁸ Na dafidi dilima sähalea, Afädē Memelei amoda ne mademelē. E hobeā misiāia, nedale fisiga weila sāsebegi, dilia nabi amoda sāla imolōi galeamelē. ²⁹ Amaimo, dolō afädēa udia neaseda, udia amoda dolō amoie udia filo. Dolō esama ebalā ga madela nelo amea, udia goaea ado sāsebe amo nabalahilā, edefademalā obeägilo. Amo gadola obeägilo nema nobasebe ameadā, na obeägisa neawe. ³⁰ Neda holōfalīla, eda ilibiala edemolō dialea.

³¹ Afädē gadogola digai neebe amoda, sulubadelaie edefade nea. Afädē nagadaiala misi neebe ameadā, nagadaiala maala nagadaia mala amomu sālo nea. Afädē Hebenila digai neebe amoda, sulubadelaie edefade neamelē. ³² Ea meli amoge, nabi amoge, udia dolōma sāla iaha nea gaso, afädēa ea sāsebe amo made nii neamelē. ³³ Ea sāi amo nii neebe amea, Gode eada dofā sālo neamelēla ulufalomelē. ³⁴ Amoie mida, Godea gēla made, ie Gesami ilo amea, afädē ea fisiga idai ameadā, Godeie ado amo sālo nea. ³⁵ Eedoea ie Malō amo boba hamolahilā, nelebo hulu sulubadela ie naabogi gausisa maadei. ³⁶ Malō

amoma asigi afädë negei neebe ameadä, namolöi namolö amo gaula nea. Malö amea ado säsebe amo made nabala, auaula fofolëlo neebe ameadä, namolö amo made bimolömelë. Amobaläda, Godeie habobalo amo diamolöi diamolömelëla Yonea säi.

4

Yesuea Samelia udiabalä ado

¹ Yonea ie bögëla aulo namiäia udia dolö ödägi gesa nelo amoli holöfalilahilä, Yesuea yafie gesa neamelëla odoaea säi amo Felesi dolö amolia nabi. ² Yesueada afädë made gei. Gaso, ie bögëla aulo amoliamu amala gesa nelo. ³ Amo nabimelëla säi amo Yesuea nabalahlä, e Yudia digila Galili obögëi.

⁴ Galili moholöda, Disiligi Sameliamadi awäla aulo negei. ⁵ Amalebe e awäla, Samelia ilile gaamu afädëgi besela galai. Gaamu amoie ëida Sigala sälo. Siga gaamu amoda siiba Yeigabaea ie malö Yosebegali sege ia ami ga madela dilo. ⁶ Segea amida siiba Yeigabaea ödä dögöi afädë dilo. Yesu e awäha nea emo hëhela, ödä dögöi amo ga madela ami hele sulo. Amoda eso mogogi amai.

⁷ Amala sebegi, Samelia udia afädë ödä usimolö maaha nebegi, Yesuea ema sähalea, Ne ödä molö gabu. Osala imola säi. ⁸ Amoda ie bögëla aulo amoli, gaamugi molö nea afiaibua amai. ⁹ Amala säsebegi, Samelia udia amea ema säla obögësalea, Dida Yu dolö. Neda Samelia udiamelë. Dia ödä imo ne nahadula säsebegoda, abilia sähala säi. Udia amea amala säi amoie mida, Yu iliada Samelia ilibalä gedola made aligilo. ¹⁰ Amala

säsebegi, Yesuea udia amoma säla obëgësalea, Dia Godeïe galu amoge, amase, dolö dima ne ödä ïmo nahadula säsebegoge, dawa galebeda, dia ema namolöi namolö ödä ïmola säsegi, ea digali namolöi namolö ödä amo ïalabiola säi. ¹¹ Amala säsebegi, udia amea ema säla obëgësalea, Dafidiloo, dida ödä i maade goda, ödä dögöi goweda ga ga gidogofali dibe amo, dia namolöi namolö ödäda abidi usimolö. ¹² Ödä dögöi oselo goweda, nilile mäu Yeigabaea niligali ï. Amase, hï eege, ïe malölalige, ïe sugua gaoge, sugua sibige, sulubadelada ödä dögöi gowegimu naha nelo amo, amai diada Yeigaba baagilela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Udia dolö sulubadela ödä gowegi naha neebe amolida bu halämolö. ¹⁴ Gaso, afädëa ödä na ïmolö amo nasebe amoda, bu elö made halämolö. Ödä na ema ïmolö amo gü dusula besela galahamu neëgi, eda namolöi namolö gaula namolömelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesuma sähalea, Dafidiloo, hobeane ne ödä made halämolöiege, ödä dögöi gowegi bu elö made osa moholöiege, dia ödä go negali ïmola säi.

¹⁶ Amalebe Yesuea ema sähalea, Dia die dolödale dafidi bea awälahilä, haligila wi misialola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, udia amea säla obëgësalea, Neda dolö maadela säi. Amalebe Yesuea ema sähalea, Dia di dolö maadela säi amoda mogola säimelë. ¹⁸ Dafidi die dolö bia sulo. Amase, dolö afädëbalä di walio sebegoda, dihile dolö made. Dolö maadela säsebegoda, dofä säimelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, udia amea ema säla obëgësalea, Dafidiloo, na walio helësësa, dida bea sälo afädë gabumelë. ²⁰ Nilile mäu iliada segebi wedaia Godeïe ëi gauia adalo.

Gasó, Yu udia doló diliada Yalusaleme amimu gauia adamoló dialeala sálomelëla säi.*

²¹ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Udiao, na ado säsebewe dia nimalo. Segeyo afädë besela galasegi, dilia segebidaiawi neamuge, amase, Yalusaleme neamuge, Naadoie ëi made gauia adamolömelë.

²² Samelia diliada nelebo dawa made amoie ëi gauia adalo. Gasó, niliada nelebo dawa amoie ëi gauia adalomelë. Mida, damula auloda Yu fii ilimadila mulomelë.

²³ Godeie ëi gauia adalo-fali amoliada ilile gesamia Naadoie ëi dofä gauia adamolömelë.*

Amala hamomolö segeyo besela galasegi hamomolö amo hä, besela galai dialea. Naadoea ie ëi gauia adaloda amoli gadoi hamesa neamelë.

²⁴ Gode hi eda gesami nea. Ie ëi gauia adalo amolia ilile gesamia Naadoie ëi dofä gauia adamoló dialeamelëla säi.

²⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesuma sähalea, Mesaea molö amoda na helësésamelë. Ema Gelesolage sälo amo. E maaseda, ea nelebo sulubadela awala säla imolöla säi.

²⁶ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Walio dibalä adosa neebeweda, neda amo neawemelëla säi.

²⁷ Amala säha nebegi, ie bëgëla aulo amoli obëgëla mofiahamelebe, Yesu e udiabalä adosa neebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, dia edo hogosalage, amase, edoie udia gobalä adosa nelolage made säi.

²⁸ Amalebe, udia amea ödä

* **4:20:** 4.20 Udia amea segebi Gelisimila säi amoda, Disiligi Samelia segea ami dilo. Samelia iliada segebi amodaia amimu Godeie ëi gauia adaha aligilo. Ulugu 9.53gi gasumili dibe amo bimalo. *

* **4:23:** 4.23 Damo 23gige, 24gige doló odoaea gesamiala besusaleada, Godeie Gesamiala säla besui.

i amo ami digila, e bu gaamugi obëgëlahilä, udia dolö amolima sähalea, ²⁹ Dolö afädë neebe amea nelebo na hamoi amo sulubadela säla äaha maadei amo, bea mofiamo. Eda Gelesoledula säi. ³⁰ Amala säsebegi, ili gaamugi amila Yesu neebee afiai.

³¹ Udia amo asibua, ie bëgëla aulo amolia Yesuma sähalea, Säla Oleleloo, di hä molö muöla säi. ³² Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea, Na molö molö galebe amoda, dilia dawa mademelëla säi. ³³ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia hilidomu didiähalea, Amai afädëa egali molö gaula maala iledula didiäi. ³⁴ Amala didiäsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nie molöda ne misialala sälo amea hamesebe amo gadola bëgëla, ie hamoi amo hamola wagamolö amomelë. ³⁵ Dilia sähaleada, Aube biyidia nelolahilä, molö nelo segeyo amo besela galamolö gabula sälo madele. Gaso, nabuö. Na dilima sähago. Dilia hä, sagai dibeadi hedabola sidawewela bimo. Molö amolida mumului hä, nimolöi gabuwe. ³⁶ Walioda, failoea bidi neahawe. Walioda, ea namolöi namolöie molö faisa nea. Mida, afädëa hawa fëfësa neebe amoge, elöea faisa neebe amoge, ele helegela gedola nea obeägimäiamelë. ³⁷ Ado goda dofämelë. Afädëa sagasegi, elöea molö amo faila nelomelë. ³⁸ Dilia dafidi sagaia made ami, na dilima molö nea mosalaimelë. Odoa ilia häuuala sagai dibeaa ami, dilia ilia hamoi amoie molö niimelëla säi.

³⁹ Samelia udia amea säse amo nabalahlilä, gaamugi ami fii yafiea Yesuma asigi afädë negei. Amoie mida, udia amea na nelebo hamoi amo sulubadela säla äaha maadeimelëla säi amogi. ⁴⁰ Amalebe, Samelia ili Yesu neebee ami maalahilä, e ilibalä neadula säi. Amasebegi,

segea ami e segeyo äudä nelo. ⁴¹ Amalebe, udia dolö odoa yafieage ie ado nabala asigi afädë negei. ⁴² Ilia udia amoma sähalea, Nilia dia säse nabi ameamu asigi afädë negesa mademelë. Nihili ie ado amo nabala helësësaleada, dolö goweda dofä nagadaia udia dolö neebe amolile damula aulo gabula helësësa neamelëla säi.

Yesuea giniie gusigusüe malö wahilasi

⁴³ Yesu e segeyo äudä Samelia ilibalä nelolahilä, sege amo dīgila Disiligi Galili asi. ⁴⁴ Dafidi Yesu hi sähalea, Bea sälo neebe amoda hile segeafali ei maade neala säi. ⁴⁵ E awäla Galili besela galasebegi, Galili udia dolö ilia e säla olela gausiai. Mida, ilige dafidi Yalusaleme awäla, Segeyo Edefade amoie molö molö gedosolo amo gala, ea nelebo hamose meli amogi.

⁴⁶ Yesu e Disiligi Galiliie gaamu Gaina ami dafidi ödäfali neala wani ödä hamoia ami bu awäla besela galai. Segeyo amo galada, giniie gusigusüie efege Gabaniama gaamugi ami oloi dilo. ⁴⁷ Dolö amea nabelebe, Yesu e Yudia dīgila Galili misi neala säi amo nabi. Amalebe, ie malö oloi amo baagomolöfali dibe amea, e Yesu neebea awälahilä sähalea, Nie malö wahimäia di Gabaniama awähadula säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamose amo made bealada, dofä dilia asigi afädë negelo made gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, gusigusi amea ema sähalea, Dafidiloo, nie malö baagoloea, awähadula säi. ⁵⁰ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Di mosalo. Die malöda hä, wahi saleamelëla säi. Dolö amea Yesuea ado säsebe amo dofä gabula helësëla e

hä, asi. ⁵¹ Dolö amo made besela galala awäha nebegi, ie hamoi hamolasilo amolia maala, idi-afa gausiala digalahilä sähalea, Die malöda hä wahi saleamelëla säi. ⁵² Amala säsebegi, ea ilima nabahalea, Aoa nowëgi wahisiola nabi. Amalebe ilia säla obëgësalea, Aiyo eso si agegi olo amo hä, damuimelëla säi. ⁵³ Amalebe, eedoea helësësaleada, aiyo aoa amogimu Yesuea ema die malöda wahi saleamelëla säi amo gadola, wahi gabula helësëi. Amalebe, eege, e sosogo amoli sulubadelaeage, asigi afädë negei.

⁵⁴ Amoda Yesu e Yudiala Galili maala nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi bu agedu hamoida amo.

**Yesuea hi hamoi hamola digi,
amase, Sabada segeyo edefade
amo udia dolöma säla olelela
digisa nelo***

5

(Yone 5-10)

Ödä Bedeseda nudugu dibeä ami Yesuea dolö afädë wahi

¹ Hobeala, Yu ilile segeyo edefade afädëgi gedolo amo gadola, Yalusaleme gedosebea ami Yesu eege asi. ² Yalusaleme amida yala edefade amoie idi

5:: 5.1 Yone beba gowegida, Yesuea segeyo Sabada gafegi nelebo yafe amo hamoi dëdëi dialea. Amase, Yu ilile Sabada segeyo edefadegige. Damo 5.1, 5.9, amase, 6.4, 7.2, amase, 10.22ge bimalo. Dawadigi dolö yafeia helësësalea, Yonea olesaleada, Yesu hi eda Sabada segeyo edefade amoie mifali neala olei gabula helësëi. Damo 2.13, 2.23, 11.55 amolige bimalo.

afädëda Sugua Sibiië idila sälo dibe amo ga madela amida, ödä nudugu afädë dilo. Ödä nudugu amoda Hibulu adoeada Bedesedala sälo. Amo amalelada holöbö mosö gadoiie hadai bia dilo. ³⁻⁴Amolidaiada, udia dolö oloi yafie difolalo, si go-laige, emo nafadeige, fi sige.* ⁵Hadai amodaiada dolö afädë dilo. Dolö amo oloi dialeamu gäheo i nabülasi ohodoaie odoai gödölasi asi dilo. ⁶Yesuea dolö oloi dibe amo beahamelebe, e siibafali amo wälasi dilo gabula helësëlahilä, ema nabahalea, Di wahimäia hamesebelela nabi. ⁷Amala nabasebegi, oloi amea säla obëgësalea, Dafidiloo, ödä bebedägisebea ami ne ugila negela, ödägi gelasi-molö dolö madesalea. Nihido geleä fifilila awäha neëgi, odoa iliada ne baagila ilidale digafulomelëla säi. ⁸Amala säi amo nabalahlilä, Yesuea ema sähalea, Di nowelahilä, die fëogo gaula mosalola säi. ⁹Amala säi amole, dolö oloi amo wahisebegi, ie fëo amo hi neala gaula asi. Dolö wahi amoda, segeyo Sabada gafegi wahi. ¹⁰Amai gabugi, Yu ilia dolö wahilasi amoma sähalea, Walio Sabada segeyo gafego. Mala säla negei amea dia fëogo gaula mosabiola säi dialeala säi. ¹¹Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Dolö ne wahilasilo amea die fëogo gaula mosalola säimelëla säi. ¹²Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Dolö nowëa die fëogo gaula mosalasiola nabi. ¹³Dolö wahi amea nowëa

* **5:3-4:** 5.3-4 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo gow-elegida ado odoa dialeala helësëi. Ado amoda gowe, [Iliada ödä amo bebedägimäia beaha ffigilo. Segeyo odoagi Dafidilo Geloiië selesaia fi afädë ödä nudugu amogi nogila digalahilä bebedägilasilo. Bebedägilasisa neëgi, dafididale digase amoda, e olo abodo gadoi dilo amo gaidoia wahilasisa aligilo.]

e wahilasidula dawa made nelo. Amoïe mida, udia dolö yafie gegedoi dibeä ami, Yesu e asi amea amai. ¹⁴ Hobeala, Yesuea Godeïe mosöa ami beahamelebe, dolö amo neebe bealahilä ema sähalea, Nabuö. Walio di hä, wahi gomelë. Dia nafade bu elö made hamomalo. Oböla, yöi elö dia dafidi gausiai amo baagila awäla dima besela galaloeamelëla säi. ¹⁵ Amalebe, dolö amo awälahilä, Yu amolima sähalea, Ne wahilasi amoda Yesuea gabiola säi.

¹⁶ Yesuea Sabada segeyo gafegi amala hamolo gabugi, Yu ilia e sälasisa nelo. ¹⁷ Amasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nïe Naadoea hamoi hahamolamu maaha nelo amo gadola, nage walio hamosa neamelëla säi. ¹⁸ Amala säi amo nabalahilä, Yu amolia Yesu e nifulö gelola helësëi. Amoïe mida, Yesuea segeyo Sabada gafeïe mala damulo amogimu made. Nïe Naadoda Godela säi ameada, e hï Gode gadoi hamosebela helësëlahilä, ilia e nifulö helësësa nelo.

Edoea hamosebe amo gadola wäla, Malöeage hamosa neamelëla säi

¹⁹ Amala helësësa dibegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Malöea hïdo asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Edoea hamose amo bealahilä, Malöeage amomu hamomolömelë. Mida, Edoea nelebo sulubadela hamosebe amo gadola, Malöeage amo gadola wäla hamosamelë. ²⁰ Edoea ïe Malö boba hamolahilä, ea hamosebe amo sulubadela Malöma olesa. Dili sulubadela fudugimäia, hamoi geloi hïdo elöi walio hamosebe meli amo gadoi made, edefademalä hamomäia

ea ië Malöma olemolömelë. ²¹ Eedoeada udia dolö baagoi amoli nowela ifosilahilä, namolö ilo amo gadola, Malöeage amo gadola wäla namolö imolö helësëse amogali imolömelë. ²² Amase, Eedo hida udia dolöea hamosebe amoieda made mogemolömelë. Sulubadela ië Malöeamu mogemäia ifosimelë. ²³ Amala ifosi amoie mida, udia dolö sulubadelaëa Eedoie ëi gauia adalo amo gadola, ië Malöie ëige gauia adamäia ifosi nea. Afädëa Malöie ëi made gauia adalo neebe ameada, Eedoea Malö misialala sälo amoie ëige made gauia adalo nea. ²⁴ Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala, ne misialala sälo amoma asigi afädë negei neebe amea namolöi namolö gaula neëgi, ea hamoi amoieda made mogemolömelë. Eda dafidi baagomolömati nelo amo, walioda e namolöi namolömati dëgëla aligi nea. ²⁵ Na dilima dofä gelola sähago. Segeyo afädë besela galamolö amoda hä, walio besela galai dialeamelë. Segeyo amogi, udia dolö baagoi difolalebe amolia Godeie Malöie ado nabolömelë. Nabase amolida, hä, namolömelë. ²⁶ Eedo hi ema namolö dibe amo gadola, Malömage namolö diamäia ea geloi i. ²⁷ Amase, eda Dolöie Malö neebe amea, Eedoea udia dolöea hamosebe amoie mogemäiada, ema geloi i.

²⁸ Na ado säsebewegida, dilia fudugimabio. Segeyo afädë besela galamolö amo, besela galasolo amo galada, udia dolö baui dibe amoli sulubadelaëa Malöie ado nabala, ²⁹ bauia amila nowela galaha maademolömelë. Udia dolö mala hedabi hamosa nefolalo amolida, namolöi namolöie nowela galamolömelë. Amase, udia

dolö nafade hamosa nefolalo amolida, ilibalä gudilahilä ilima asiala hamoila sämolöie nowela galamolömelëla säi.

Odoa ilia Yesu eda gowe neala säla ulufai

³⁰ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Na nihïdo asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Ado na nabelo amo gadolamu mogelomelë. Na mogelo amoda mogola hamolomelë. Mida, na nihile hamelo amo fisila, ne misialala sälo amea hamelo amo gadola mogelomelë. ³¹ Na gomalä hamolomelëlage, amase, ne gowe gadoi neamelëlage säha galebeda, amoda dofä made säsebela sämolö dialea.* ³² Be, nelebo na hamosebe amo, afädëa gomalä hamosamelëla säla iaha nea. Na ea säsebe amoda dofä sähala helësësamelë.* ³³ Dilia Yonema ado naba mosäia dolö fisiga gasebegi, Yonea dolö amolima ado dofä amoie ulufala säla i. ³⁴ Na helësësaleada, dolöfäea ado ulufala säla iase amoda, na ado säsebeweie gelolasimolöi madela helësësamelë. Gasoda, dili sigi obëgëmäia, na dilima amala sähawe. ³⁵ Yone eda gele wai gadoi nea, ea gele wala yo digaha nelo. Dilia segeyo ede madegi ie yo digalo neebe amo beahalea, obeägisa nelomelë.

³⁶ Yoneada ne dilima holöfalï oleimelë. Nie Naado hï gelolasisa neëgi, hamoi hamosa maademäia i amo hamosa neebe ameadä, edefadedä ne amea olesamelë. Amo bealahilä, nie Naadoea ne misialala säsebegi misi gabula helësëmolö dialea.

* **5:31:** 5.31 Mala Bu Egei 19.15 bimalo.

* **5:32:** 5.32 Yesuea afädëala säi amoda Gode e helësëla säi.

³⁷ Naado ne misialala sälo amohida dofä ne neebe amo gadoi ulufala sälo nea. Dilia ie adoge dofä nabelo made, ie odagige melëlo made, amase, ³⁸ ie ado malage dilile iso asigigi made dibego. Mida, ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë made negei nefolalebe goea.* ³⁹ Dilia Godeie bebagi ado säla dëdëla negei dibe amogi namolöi namolö beagolemölöila helësëlahilä, nidesamu aligilomelë. Be, ado säla dëdëla negei dibe ameadä, ne dilima ulufala säla ilo ⁴⁰ gaso, dihili namolöi namolö nimolöie ne neebëa moholö habosebego.

⁴¹ Nada dolöfäea nie ei gauia adamäiala helësëla säha made ⁴² gaso, dilile iso asigigi dibe amoda na dawadigi nea. Godeie boba hamolo amo dilima maade gabula helësësa neamelë. ⁴³ Neda Naadoie eigi misi nebewegida, dilia ne säla olela made gausiamelë. Amai gaso, dolö elö hile eigi maaseda, dilia e säla olela gausiamolömelë. ⁴⁴ Gode afädëfalä neebe amea dilile ei gauia adamäiala aligila mädäda, dihilimu dihilile ei gauia adadaha aligilo nebego. Amalamu hamolo neada, dilia asigi afädë abeahäla negemolöi gabu.

⁴⁵ Na Naadoie siigi nea, dilia hamosebegoie asiala hamoila sämolö gabula helësëmabio. Dihili Mosese e sisiläfülo amea, dilia asiala gomälä hamosa nelomelëla Naadoma säla imolömelë. ⁴⁶ Diliada Moseseie ado nabala asigi afädë negei galebeda, amai nemage asigi afädë negelabio. Mida, ado ea dëdëi dibe amoda nie säla dëdëi dialea. ⁴⁷ Ea säla dëdëla negei dibe amoda dofä gabula made helësëi nefolalebegoeadä, amai nie ado

* **5:38:** 5.38 Ea misialala säsebegi misila säi amoda Yesu hi e säi.

säsebeweda dofä gabula abeahäla helësëmolödula säi.

6

*Yesuea udia dolö dausini biagali molö i
(Madiu 14.13-21, Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17)*

¹ Hobeala, Yesu e Galili oeabo amo dëgëla alömodi asi. Galili oeabo amoëe ëi elöda Dabeliasa. ² Udia dolö yafie gegegola, e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Mida, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamola, udia dolö oloi difolalo amoli wahisebe meli amogi. ³ Yesula ie bëgëla aulo amolali segebidaia ami fedafula sefolalo. ⁴ Segeyo amo galada, Baagila Asi Segeyo amo besela galamolö dilo. Segeyo edefade amoda Yu ilile gedola molö nulo segeyo dilo.

⁵ Amala sefolalea, Yesuea busa fädägägia adogola beahaleamelebe, udia dolö yafie e sebea ami mofiasebe amo bealahilä, ea Filibima nabahalea, Mofiasebe gowe ili molö muäia abidi bidia nimolödula nabi. ⁶ Eada gomalä hamomolöla dawadigi nea gaso, ea Filibi fedogola nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Filibia ema säla obëgësalea, Muni gina hädali äudäea molö bidia neaseda, udia dolö sulubadelaea holöfalä holöfalä molöi made gabumelëla säi. ⁸ Yesu bëgëla aulo Saimono Fidaie edoo Äduluea Yesuma sähalea, ⁹ Malö maalibu neebe gowea eladi gadoi balia beledi hamoi biage, amase, seme äudäge ägülea gaso, udia dolö yafie gegedoi welibalä dofea made gabula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Udia dolö fifigimalamalola säi. Sege amogida giisi hedabi yafie dilo. Udia dolö amoli amodaia

fifigisa maadei. Dolömu nidelada dausini bia gadoi sefolalo. ¹¹ Sefolalebegi, Yesuea beledi amo neala gaula nea, Godema nesegehlälä, udia dolö sefolalebe amoligali sogomalai. Seme äudä amoge amo gadolamu hamosebegi, ilia helësëi amo gadola mai. ¹² Ili sulubadela dofea gaalula nasebegi, ea ïe bögëla aulo amolima sähalea, Fea digai amo sofäloea, sulubadela neala gegecola negemalola säi. ¹³ Ili neala gegecola negei amo, beledi bia amea naala fea digai amo adu giwilasi salala nobai.

¹⁴ Udia dolö amolia Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bealahilä, säla didigahalea, Bea sälo nagadaiawi moholömelëla säha dilo amoda dofä go gabumelëla säi. ¹⁵ Yesuea ilia e gini namiäiaie e gaula fëdömolö gabula helësëlahilä, ea sege amo digäla hidofali segebidaia ami bu obögëla asi.

*Yesu e ödädabodo asi
(Madiu 14.22-33, Maga 6.45-52)*

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, ïe bögëla aulo amoli oeaba daala aligilahilä, ¹⁷ ödä duugi fila Gabaniama moholö asi. Awäha dibegi, Yesu e ili sebea ami made maala nebegimu, hä, gasimi sagai. ¹⁸ Amase amo gaalu, fo gelola guula maalahilä, ödä aidagula fedai. ¹⁹ Ili ödä adelo amea ödä adada awäha nea, gilomida bia gafeia gadoi baagise amo gaalu, Yesu e ödädabodo maala ödä du amo ga madela maaha neebe meli. Amo bealahilä, ili edefademalä bedäi. ²⁰ Amala bedäsebegi, ea ilima sähalea, Weda nemelë. Bedämabiola säi. ²¹ Amala säsebegi, ilia e dudaia ami misiäia nabeledelä hamose amo gaalu, du amoda hä,

waliomu sege ili moholöia ami besela galai neebe meli.

Udia dolöea Yesu hogoi

²² Amo aiyo amogi, ödä dögëla alömodi adidi amolia helësësalea, aiyo ödä du afädëmu dilo amogida ie bögëla aulo amoli fila afiase amogi, Yesu eda fila made awäla ili hilidomu fila afiaila helësësa dilo. ²³ Amala helësësa dibegi, ödä du odoa Dabeliasa gaamuala, Dafidilo Geloia nesege-sebegi, udia dolö molö maia ami ga madela maala negei. ²⁴ Udia dolö gegedoi amolia Yesuge ie bögëla aulo amolige, ami maade, awäha maadei amo bealahilä, ödä du amoligi fifigila Yesu hogola Gabaniama afiai.

Yesuea neda namolöie beledi neawela säi

²⁵ Udia dolö amoli afiala ödä dögëla alömodi Yesu beagolelahilä, ema nabahalea, Säla Olelelo, dida wi abola misila nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Ne hogola mofiaigoda, na dolöea hamomolöi made gadoi hamoi amo bealahilä, ne hogola mofiai mademelë. Dilia beledi amo dofea naala gaalui amoïemu, ne hogola mofiai gabumelë. ²⁷ Sığalo molö amo nimolöie hamoi hamosa namiabio. Diamolöi diamolö molö amoïe hamoi hamosa namialo. Molö amoda namolöi namolö ilo molö. Dolöie Malö amea diligali molö amo imolömelë. Naado Godea e amala namiäia memelela ifosi neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Nilia Godeie hamoi amo hamomolöie edo hamomolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Godeie hamoi amoda

gomalämelë. Ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë negemäiamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamose amo bealahilä, nilia dima asigi afädë negedeläie, dia edo hamomolö. Diada hamoi abodo gadoi hamomolö gabu. ³¹ Nilile mäula iliada sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeami nea, mena naha nelo. Amala hamoi amoie ado säla dëdëla negei dibe amoda gomalä. Eada iligali muäia selesaiala beledi ila säla dëdëla negei dialeala säi. ³² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Selesaiala beledi diligali i amoda, Mosesea i mademelë. Nie Naadoea selesaiala beledifali amo diligali ilo neamelë. ³³ Selesaiala digai neebe amea udia dolö nagadaiawi nefolalebewe iligali namolö amo iaha neebe amoda, Godeie beledifalida amomelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Dafidiloo, dia beledigo niligali iahamu namialola säi. ³⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Namolöie beledida nemelë. Ne neebea maaha neebe amolida sidëa dofä made baagomolö. Nema asigi afädë negesa neebe amolida, ödä bu elö dofä made halämolömelë.

³⁶ Amaimo, na dilima säi amo gadola, dilia hä, ne meli gaso, oböla nema asigi afädë made negela nebegeo. ³⁷ Nie Naadoea udia dolö sulubadela nema iase amolida nema moholömelë. Ne neebea mafuse amoligida, afädë na dofä made nesila digimolömelë. ³⁸ Mida, ne selesaiala misi amoda, nihï hamese amo gadola hamomolö misi made. Ne misialala sälo amea hamese amo gadola hamomolöie misimelë. ³⁹ Ne misialala sälo amea, na

hamomäia hamesa neebe amoda gowe. Nema i amoligi afädë fisila made, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, sulubadela nowelasisa maademäia hamesa neamelë. ⁴⁰ Nie Naadoea hamesa neebe amoda gowe. Udia dolö sulubadelaea Malö siia bealahilä, ema asigi afädë negei nefolalebe amoliada namolöi namolö neala gausa maademäia hamesa nea. Aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, nada udia dolö amoli nowelasimolömelëla säi.

⁴¹ Yesuea säi amo nabalahlilä, Yu dolö ilia habobalahilä hilidomu didiäha difolalo. Mida, beledi selesaijala digai amoda ne neawela säi amogi. ⁴² Iliä sähalea, Goweda Yosebeie malö Yesu madele. Ìe eme eedoleda nilia dawadigi amo. Oböla, ea sähalea, Selesaijala digaila säi amoda abeahäladula säla didiäha difolalo.

⁴³ Amala säla didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia habobalahilä, dihilido didiäha dibegoda gafisimo. ⁴⁴ Nie Naado ne misialala sälo amea, afädë nemadi sigi made maaseda, hïdomuda ne neebea moholöi mademelë. Naadoea ne neebea sigi maase amoda, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na nowela ifosimolömelë. ⁴⁵ Bea sälo amolile bebagi säla dëdëla negesalea, Godea ili sulubadelama säla olelemolömelëla säla dëdëla negei. Naadoea säla olelesebe amo nabalahlilä, e dawadigila helësësebe amolida, sulubadela hä ne neebea maahamelë. ⁴⁶ Afädëa Naado melimelëla säha made. Naado melida afädëfalä e Gode neebeala digai neebe ameamu hïdo, Naado meli nea. ⁴⁷ Na dilima dofä gelola sähago. Nema asigi afädë negei nefolalebe amoliada namolöi namolö gaula nea. ⁴⁸ Namolöie

beledida nemelë. ⁴⁹ Dilile diadolalia sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, mena naha nelö amolida baagosa maadei. ⁵⁰ Gasoda, beledi selesaiala digasebe amoda wi dialea. Beledi amo nase amolida made baagomolömelë. ⁵¹ Namolöie beledi selesaiala digai amoda nihinemelë. Beledi amo afädëa naseda, eda namolöi namolö. Beledi amoda nihile domalömelë. Sege föi sulubadelagi nefolalebe amolia namolö gausa maademäia, na nïe domalo ïmolömelëla säi.

⁵² Amala säi amo nabalahlä, Yu dolö amolia hilidomu gëgëla didiähalea, Dolö gowea ïe domalo amo nilia muäia ïmolömelëla säha neebe goweda, abilia ïmolöiedula didiäha difolalo. ⁵³ Amala didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dolöie Malö amoie domalöge healege made naseda, namolö amoda dili isogi maademelë. ⁵⁴ Nïe domalöge healege naha neebe amoda, namolöi namolö gaula nea. Amoda aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na e nowelasimolömelë. ⁵⁵ Mida, nïe domalo amoda molö dofäfalimelë. Amase, nïe heale amoda ödä dofäfalimelë. ⁵⁶ Amase, nïe domalöge healege naha neebe amoda nïe isogi nea, amase, nege ïe isogi nea. ⁵⁷ Naado namolöi neebe amea ne misialala säi. E namolöi neebe amea, nege namolöi neawe. Amo gadolamu, ne naha neebe amoge, ne namolöi neebe amea eege namolöi namolömelë. ⁵⁸ Goda beledi selesaiala digai. Dilile diadolalia mena naha difolalahlä baagoi amo gadoi made, beledi gowe afädëa naseda, eda namolöi namolömelëla säi. ⁵⁹ Ea säi amoda, Gabaniama gedolo mosöa ami nea, säla

olelesolo amo gala amala säi.

Yesuda namolöie mi nea

⁶⁰ Amala säi amo nabalahilä, e bögëla nawialo yafiea sähalea, Ado ea säsebe goweda yöi gabu. Nowëa nabolöidula säha difolalo. ⁶¹ E bögëla nawialo amolia ea säi amoie habobalahilä, hilidomu didiäha difolalebe amo Yesuea asigia dawadigila nea, ilima sähalea, Na ado säi amea dili neala habobalasisiole. ⁶² Dolöie Malö amo dafidi neloa ami fedase beaseda, abilia helësëmolö gabu. ⁶³ Godeie Gesamia udia dolögali namolö ilo. Domaloda galone mademelë. Ado na dilima säla iase amoda gesamile, namolöi namolölemelë. ⁶⁴ Amai, dili odoaea asigi afädë made negela nebegola säi. Yesueada ema asigi afädë made nege-sebe amolige, e hololömolö amoge, mi gäwilafali dawadigi nelo. Amala nea, ado amo amala säi. ⁶⁵ Amala sälahilä sähalea, Mi amo helësëla na dilima sähalea, Nie Naadoea afädë ne nee-bea misiäiala made helësëlasiseda, eda moholöi mademelëla dafidi säla i amomelëla säi.

⁶⁶ Segeyo amila nofela, e bögëla nawialo yafiea e bögëla made awäla, bahila obögësa maadei. ⁶⁷ Amala hamosebegi, Yesuea giwilasi amolima nabahalea, Dilige bahila äuduläla helësësalela nabi. ⁶⁸ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obögësalea, Dafidiloo, nili nowëma moholö. Namolöi namolö amoie adoda dima dialea. ⁶⁹ Dida mogoi hedabifali, Gode neebeala misi neebe amo helësëlahilä, nilia asigi afädë negei neawemelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Nada dili giwilasi memelei madele. Amai gaso, diligi afädëda mugabe busa

neebemelëla säi. ⁷¹ Eada Saimono Isagaliadaïe malö Yudasa helësëla amala säi. Mida, Yudasa eda giwilasi amoligi nelo amea hobeala e hololölo amo.

7

Yesuïe edoolalia asigi afädë made negei nelo

¹ Hobeala, Yu ilia e nufidedelä hamosebegi, Yesu e Yudiamadi nawela made, Galilimadimu nawesa nelo. ² Yu ilile segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nulo amo ga made dibegi, ³ Yesuïe edoolalia ema sähalea, Dia hamoi hamosa nebego, di bëgëla maasebe amolia bimäia, segewe digïla Yudia mosalo.* ⁴ Afädëa ea hamosebe amo sulubadelaea dawadigimäiala asigiseda, musügä negela hamolo made, ulufala hamolomelë. Dia hamoi amo hamosa galëda, sege sulubadelagi nefolalebe amolima olela hamomolö mosöla säi. ⁵ Ìe edoola iliage ema asigi afädë made nege-salea, amala säha nelo. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Segeyo sulubadelada, hä, dilile segeyo dialea. Nïe segeyoda, aso, made besela galaimelë. ⁷ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliada, dilima bimolö habobamolöi

* **7:3:** 7.3 Segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nulola säi amoda, Yu ilia gomalä hamolo. Segeyo edefade amoda molö bëi faila gaula gegedolo fu amogi besela galalo. Amase, Baagila Asi Segeyo molö nalahlilä aube gafeia baagilahiläda, amo besela galalo. Idia dilo mosö gadoigi aligilo amoïe mida, Yu ilia ilile mäulali sege nafade udia dolö aligisia made ami gäheo i yafiegi afiaha dilo amo helësëlahilä, amala hamosa aligilo. Ila segeyo gödögi amo gadola hamosa aligilo. Segeyo edefade amoïe ëida Idia Dilo Mosö Segeyola sälo. Gobela Ìlo 23.33-36ge, Mala Bu Egei 16.13-16ge bimalo.

mademelë. Be, na ilima nafade hamosa neebela säla iahamu neebewegida, ili sulubadelaea nema bimolö habobaha nebegemelë. ⁸ Dilida segeyo edefade amoie molö molö afiamo. Nie segeyoda, aso, made besela galai gabugi, neda saleamelëla säi. ⁹ Amala sälahilä, e made awäla, Galili ami nelo.

¹⁰ Yesuie edoolali segeyo edefade amoie molö molö afiasebegi, Yesu eege, udia dolöea e melëloelahilä, musügä hobeala asi. ¹¹ Segeyo edefade gedosolo amo gala, Yu dolö amolia e hogosalea, dolö amoda abidi neadula naba hogosa nelo. ¹² Udia dolö gegedoi amoligi yafiea sädawala säla didigaha dilo. Odoaea e hedabimelëla säla digi, amase, odoaea sähaleada, Amala made. Eada udia dolö dahila neaha neala säla digisa dilo. ¹³ Ili sulubadelaeada, Yu dolö amolibalä bedähalea, ulufadigila ea gomalä hamolomelëla made sälo nelo.

¹⁴ Idia Dilo Mosö Segeyo amoie segeyo odoa baagilahilä mogogi nebegi, Yesu e Godeie mosöa ami awälahilä, säla olelesa nelo. ¹⁵ Amala olelesa neebe amo bealahilä, Yu dolö amoli fudugilahilä sähalea, Dolö gowe sugulu made hamoi amea, dawa hido elöiweda abeahäla dawa nidula säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Mala säla olelesa neebeweda, nie mademelë. Ne misialala sälo amomadila säla olelesa neawe. ¹⁷ Afädëa Godea hamesebe amo gadola hamomolöila helësëседа, na säla olelesa neebewe, Godeie helësëlogi nea olelesa nealedu, ma nihile helësëlogi nea olelesa nealedula amohi bimolömelë. ¹⁸ Afädëa hile helësëloeamu säla olelesa neebe ameadä, hile ei gauia adala säla olelelo nea. Amai gaso, e misialala sälo amoie ei gauia

adamäialahilä, eada ado dofä sälo nea. Emada wäfalä sälo afädë maade neamelë. ¹⁹ Siiba, Ado säla negei amoda Mosesea diligali i madele. Amai gaso, diligi afädëa gaula mogoloda maade gabu. Mi edoie oböla ne nufulöie hamosa dialeala nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi amolia säla obëgësalea, Dida mugabe fedai nebege. Di nowëa nufulö hamosa neebela säi. ²¹ Amala sälebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na hamoi afädë hamoi amogi, dili fudugisa dialeamelë.* ²² Amaha gaso, gafodo damulo mala Mosesea hamomalaila helësëla, Sabada gafegi dilia dilile malölali gafodo damulomelë. Gafodo damulo mala amoda, dofä Mosesea negei made. Amoda mi gäwilafalä dilile mäulalia siibafalä mi gäwimelë. ²³ Mosese nebegi Ado säla negei amoda, dofä made damumolöla sälahilä, dilia Sabada gafegi dolö malësäie gafodo damusa aligilo amo gadola, nage, dolö afädëie domalo hulu wahilasisa maadei amogi nema mihaläsebele.* ²⁴ Memalä siiamu beala mogelo amo fisimalo. Mala mogoi amo hogosa nea, hedabola mogesa namialola säi.

* **7:21:** 7.21 Amala säi amoda, Yesuea ödä Bedeseda nudugu besela galasebea ami hamoi amo helësëla säi. Yone 5.1-18ge, Sigi Obëgëi 31.14-15ge bimalo.

* **7:23:** 7.23 Yu illile Ado säla negei amea sähaleada, udia ilia dolö malö ägüsedä, ägüla misia amila segeyo nidela fedai gödö besela galasolo amo gala malö dubo amoie gafodo damusa aligilo. Gobela İlo 12.3ge, Ulugu 1.59ge, 2.21ge bimalo. Segeyo Yesu digala nelo amo gaaluda Sabada gafe segeyogida, nelebo afädë hamomolö madela säla negei dilo. Gaso, hilida Sabada gafegi gafodo damusa aligilo amoge hamoi hamolo amo gadoimu gabula helësëlahilä gaso, oböla Sabada gafegi gafodo damusamu aligilo.

Udia dolö ilia Yesu e nowëdula helësëi

²⁵ Amala säi amo nabalahlilä, Yalusaleme udia dolö odoaea sähalea, Iliä nufidedelä hamosa neebe amoda, dolö go madele. ²⁶ Amai gaso, bimo. Ea udia dolö sidaia mala olelesa neebe amogida, ilia ema ado afädë made säla neebe amoda, sigi aligilo amolia goweda dofä Afädë Memelei amola helësësa nealedu. ²⁷ Amalada abidi. Afädë Memelei misi amo galebeda, e gowegila maasebela made helësëlabio gaso, dolö goda guwila misi neala nilia dawadigi nea madelela säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea Godeie mosöa ami nea, udia dolö amolima säla olelesalea, gelola sähalea, Ä. Dilia nege, sege gowegi fii misilage, helësësa neago gaso, nihile asigia misi mademelë. Ne misialala sälo amoda dofä sälo mi nea. Gasoda, dilia e dawa made nebego. ²⁹ Ne emadila misi neebe ameage, amase, ne misialala säi ameage, na e dawadigi neala säi. ³⁰ Amala säi amo nabalahlilä, ilia e gaudelä hamoi gaso, ie segeyo amo gala made amea, afädëa ie naabogi made gaui. ³¹ Amai gaso, udia dolö gegedoi amoligi yafiea ema asigi afädë negei. Amolia sähalea, Afädë Memelei amo maalahilä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamomolö amoda, dolö gowea hamosa neebe amo gadola, baagila awäla hamomolölela säi.

Yesu nafodola mosalai

³² Udia dolö gegedoi amolia Yesu helësëla sädäwala säla didiäha dibe amo Felesi dolö amolia nabalahlilä, iliage, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Godeie mosö idihë nefolalo amolima e nafodola mosalola säi. ³³ Amalebegi, Yesuea sähalea, Ne dilibalä segeyo obobamelë nelolahilä,

ne misialala sälo neebee ami obëgëmolömelë.
³⁴ Obëgësedä, dilia ne hogomolö gaso, made beagolemolömelë. Sege ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahilä, Yu nefolalo amolia hilidomu didiähalea, Ne made beagolemolömelëla säha neebe goweda, eda abododi moholö nea sähadu. Nili sosogo odoa Giligi sege elö elöla dibeä ami afufui amoli neebee ami awälahilä, Giligi udia dolö amolima mala säla olelela moholö nea sähaledu. ³⁶ Ea sähalea, Dilia ne hogomolö gaso, made beagolemolömelëla säi amoge, amase, ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi amoge, mida edo helësëla sähadula säi.

Yesuea namolö ödäie säi

³⁷ Idia Dilo Mosö Segeyo amo wagamolöie segeyo edefadegi Yesuea nowela nea gelola sähalea, Afädë ödä haläi nea galëda, nema naa misialo. ³⁸ Nema asigi afädë negei neebe amolia bebagi säla dëdëla negei dibe amo gadola hamomolömelë. Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Ìe isogila namolöie ödä amo bugagila awäha namolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi ³⁹ Ea amo säi amoda udia dolö ema asigi afädë negei nefolalo amolima hobeala Gesami ìmolö amo helësëla amala säi. Yesu e yo hïdo elöi digalomadi gauia adogoi amo, aso, made gauia adogoi amea, Gesami made digala nebegi, amo gala amala säi.

Udia dolö ili moge mogela nefolalo

⁴⁰ Ea ado säi amo nabalahilä, udia dolö gegedoi amoligi odoaea sähalea, Dolö goda dofä bea sälo

amo gabumelëla säi. ⁴¹ Amase, odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda emelëla säi. Oböla odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda amai, Galilila made moholö madele. ⁴² Godeie bebagi gomalä säi dialea. Afädë Memelei amoda, beaha aligilo Gini Debidiië sosogogila moholömelë. Amase, gaamu Bedeleheme Debidi neloala moholömelëla säla dädëla negei dialea madelela säi. ⁴³ Udia dolö gegedoi nefolalo amolia Yesu helësëla moge mogela nefolalo. ⁴⁴ Odoaea e gaudeläla helësëi gaso, iligi afädëa e made gau.

Yu ilile busa nefolalo amolia Yesuma asigi afädë made negei

⁴⁵ Amasebegi, Godeie mosö idihë aligilo amoli maala Felesi dolöge, gobela ilo busage nefolalebea ami bu obögëi. Obögësebegi, ilia amolima nabahalea, E sigi made misigoda edoïela nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Siiba dolö afädëa ea säse amo gadola sälada maademelëla säi. ⁴⁷ Amala säi amo nabalahlä, Felesi dolö amolia ilima säla obögësalea, Dilige ea neala golisebegi mofiaile. ⁴⁸ Nilä sigi aligilo busa afädëage, amase, Felesi dolö afädëage, ema asigi afädë negei neebe dilia melile. ⁴⁹ Amai gaso, udia dolö amolia Mosese nebegi Ado säla negei amo hedabola helësëla made, ilia ema asigi afädë negesebegoda, Godea ili së imolö dialeala säila säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Felesi dolö afädë Nigudimusi, dafidi Yesu neebea mulo amea, e sosogo amolima sähalea, ⁵¹ Nilile Ado mala säla negei dibe ameadä, dafidi afädëa ado sähalea, Na gomalä hamoila säse amo nabalahlä, gudi mogelo

amo, ìe ado made nabalada, gudi mogelolela nabi.
⁵² Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dige Galilila misi neale. Bebagi säla dëdëla negei dibe amo hedabola nidela beaseda, bea sälo afädë Galilila moholömelëla säla dëdëla negei diëda, made bimolömelëla säi.

⁵³*[Amala sälahilä, ili sulubadela dusula mosöa bahïla awäha maadei.

8

¹ Yesu eda Olibebidaia ami fedai.

Ilia udia afädë nafade hamosa nebegi, Yesu nee-bea sigi misi

² Yesu e hä, yosefalï obëgëla awäla Godeïe mosöa ami besela galala nebegi, udia dolö sulubadela e nee-bea ami mafula gegedoi. Amalebe, e ami fia idogola salea, ilima säla olelesa sulo. ³ Mala dawadigi dolö amoliage, amase, Felesi dolö amoliage, udia dolö fii afädëa, dolö fa neaha nebegi beagolelahilä, ilia udia amo sigi misi. Sigi maalahlilä, udia amo gegedoi amoli mogogi ifosilahilä, ⁴ Yesuma sähalea, Säla Oleleloo, udia egowea, dolö fa neaha nebegi beagoleimelë.

⁵ Mala säla negei dibe amogi Mosesea sähaleada, Egowe gadoi hamosebe amoda, igia nufudala baagomalola säi dialea. Amai diada, abilia sämolö gabula nabi. ⁶ Iliä ea nafadela säimelëla sädeläie, ea nafadela sämabelela nufigila nabaha dilo. Amalebe, Yesu e dosogägïla fia idogola salea, ìe naabo sögöea nagagi dëdësa sulo. ⁷ Amala bu

* **7:53:** 7.53-8.11 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] holela negei amoda, Yone hï dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi.

eegela nabahamu nebegi, e noweia adogola nea ilima sähalea, Diligi afädë nafade made hamolo neebe ameadale igia udia go nidimalola säi. ⁸ Amala sälahilä, e dosogägïla fia idogola salea, naabo sögöea nagagi bu dädësa sulo. ⁹ Ado amala säi amo nabalahlä, dolö asigi fädäi nefolalo amolidale geleä afädë afädëla doadigila awäha maadeibua, hobeala malisä nefolalo amolige geleä doadigila awäha maadei. Asibua, Yesu hïdo sulo, amase, udia amoge mogogi ifosia ami nelo. ¹⁰ Amalebe, Yesu e noweia adogola nea, udia amoma nabahalea, Udiao, ilida hä, abilisio. Di së ïmolö dialeala säi amoligida afädë made gabulela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, udia amea säla obëgësalea, Dafidiloo, afädëge maade gabuwela säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nage di së ïmolö dialeala säha mademelë. Mosalo. Segeyo walio neebewea nofela, dia nafade bu elö made hamomalola säi.]*

Yesuea eda sege föi sulubadelaïe yo digalo neawela säi

¹² Yesuea udia dolö amolima bu elö sähalea, Nihineda sege föi sulubadelaïe yo digalo neawe. Afädëa ne bögëla maasebe amoda, gasimi sagaido dofä made awäla, namolöie yo digalo gaula namolömelëla säi. ¹³ Amala säi amo nabalahlä, Felesi dolö amolia Yesuma sähalea, Dia hamosebego sulubadela dihïmu säla ulufadigisa neebe goeada, dia säsebe amo udia dolöea dofä

* **8:11:** 7.53-8.11 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] holela negei amoda, Yone hï dädëi made, goda hobeala dolö elöea dädëila helësëi.

gabula nabalöi made gabumelëla säi.* ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na hamoi amo nihi säla ulufadigisa neëda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula nabalöimelë. Mida, neda guwila misi, hä, guwi moholö nealage, nihi dawadigi neamelë. Amai, ne misi amoge, ne obëgëmolö amoge, dilia dawa made nebege. ¹⁵ Diliada nagadaia dolöea mogelo amo gadola mogelomelë. Nada afädë made mogelomelë. ¹⁶ Afädëa hamosebe amo na mogeseda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula helësëmolöimelë. Mida, ne nihidomu nea mademelë. Naado ne misialala sälo amo haligila neamelë. ¹⁷ Dilile mala säla negei dibe amea sähaleada, Dolö elöea säi amo gadola, dolö elö ameage, amo gadola wäla säседа, elea säse amoda dofä gabula helësëmolö dialeamelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁸ Nie malage, na hamolo amoge, nihimu neala säla ulufadigisa neebewe gadola, Naado ne misialala sälo ameage, nie säla ulufadigisa neamelëla säi.

¹⁹ Amala säi amo nabalahlä, Felesi dolö amolia ema nabahalea, Amai die Diadoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dilia nege dawa made, amase, Naadoge dawa made nebege. Ne dawa galebeda, Naadoge dilia dawadigilabiomelëla säi. ²⁰ Yesuea ado amo säha nelö amoda, Godeie mosöamadi Godegali muni odala ilo hogoli ga madela ami nea, amala säha nelö. Ìe segeyo aso, amo gala made amea, afädëa e made gau.

* **8:13:** 8.13 Mala Bu Egei 19.15 bimalo.

Yesuea ne awäsebe amogida, dili moholöi mademelëla säi

²¹ Yesuea ilima sähamu neamu sähalea, Neda moholö. Dilia ne hogomolömelë. Amase, dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelë. Sege ne moholö awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlä, Yu ilia sähalea, Ne awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi amogi, e hïmu nufudala baagomolöledula säi.

²³ Amala säha dibegi, Yesuea ilima sähalea, Dilida gidogola. Neda gadogolamelë. Dilida nagadaiala. Neda nagadaiala mademelë. ²⁴ Amoie mida na dilima sähalea, Dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelëla säi amomelë. Ne Nelo Neebe amo dofäla made helësëse, dihili nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagosa maademolömelëla säi.* ²⁵ Amala säi amo nabalahlä, ilia ema nabahalea, Dida nowë neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Neda gowe neamelëla dilima dafidi säla i amomelë.

²⁶ Dilia hamosa nebegoda, gowe hamoimelëla na säla imolöge mogemolöge yafie gaulea. Gaso, ne misialala sälo amoda dofä neebe amea, sämola säse amo gadola nagadaiaiwi nefolalebe amolima säla äaha neawemelëla säi. ²⁷ Amala säi amoda, ea ie Eedoie säla äasebelada ilia made dawadigi nelo.

²⁸ Dawa made nebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Hobeala dilia Dolöie Malö amo gauia adasolo amo gala dilia helësësalea, Ne Nelo amo Nea gabulage,

* **8:24:** 8.24 Sigi Obëgëi 3.14gi, siiba Godea Mosesema eda gowe gadoimelëla sähalea, Ne Nelo amo Neamelëla säi. Yesueage amo gala amo gadola wäla säi gasoda, udia dolöea Yesuea säi amoie mi fädäla made helësëi nelo. Yone 8.28ge, amase, 8.58ge, amase, 13.19ge bimalo.

amase, nïe asigiamu nelebo afädë made hamola, Naadoea nema olelei amo gadola, na ado sälo gabulage dawadigimolömelë. ²⁹ Ne misialala sälo amo nebalä nea. Nada ea hamesebe amo gadola hamosamu aligilo ameada, ea ne dïgila aulo made neamelëla säi. ³⁰ Ea amala säi amo nabalahlä, udia dolö yafia ema asigi afädë negei.

Ado dofä amea udia dolö fisigämolömelëla säi

³¹ Yesuea Yu dolöea ema asigi afädë negei nefolalo amolima sähalea, Dilia na ado säsebewe nabala, bëgëla hamosa aligiseda, dilida dofä nïe bëgëla aulo nea, ³² amase, dilia ado dofä amo dawadigisegei, ado dofä ameada dili fisigäha maademolömelëla säi. ³³ Amalebe, ilia ema säla obëgësalea, Nilida Abalahamaïe yauualali aliligi misi amogi neebe amo. Niliada afädëie galabaia hamoi made hamolasilo nelo ameada, dia dili fisigäha maademolömelëla säi amoda abeahäladula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö nafade hamolo neebe amoli sulubadelada, nafade hamoloïe galabaia hamoi hamolasilo nea. ³⁵ Galabaia hamoi hamolasilo neebe amoda, mosöa namolöi namolö mademelë. Malöda namolöi namolömelë. ³⁶ Amai gabugi, Malöea dili fisigäseda, amoda dili dofä fisigäi namolömelë. ³⁷ Dilida Abalahamaïe yaua aliligi misi neebe amoda na dawa. Gaso, nïe adoda dilile isogi fu made ïala neada, oböla ne nufidedelä hamosa nebege. ³⁸ Ne Naadobalä nea meli amoda säla ïlo. Amase, diliada dilile diadoea säse nabi amo gadola hamosa nebegola säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlä, ilia ema säla obëgësalea, Nilile naadoda

Abalahamamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dili Abalahamaie malö galebeda, Abalahamaea hamosa nelo amo gadola, diliage hamosa aligilabiomelë. ⁴⁰ Godea nema ado säla iäsebe amo gadola na dilima ado dofä na nabi amo säla iäha nebegida, oböla dilia ne walio nufidedelä hamosebego. Abalahamaeada amo gadola made hamoimelë. ⁴¹ Diliada dilile diadoea hamolo amo gadola hamosebegola säi. Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Nemelalia fofalösa malö sogobaida nili mademelë. Nilile Naado afädëfali neebe amoda Godemelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilile diado dofä Gode e nea galebeda, dilia nebalä boba hamolabio. Mida, ne Gode e neebeala misi neawe. Neda nihï asigia misi made, ea ne misialala säimelë. ⁴³ Dilia na ado säsewe made helësëse goda, mi edoea. Amoda, na ado säse dilia nabulöi made neebe goamelë. ⁴⁴ Dilida dilile diado mugabe Saidaniie malö nea. Ea hamese amo gadola, diliage amo gadola hamela hamosa nebego. Siiba, mi gäwia amila ea dolö nufudadigilo nelo. Amase, ema dofä sälo maade ameada, eda dofä sälomadi aligilo made nelo. Ea wäfalï säседа, ea hile mala amo gadola wäla sälo. Eda wäfalï sälo nea, amase, wäfalï sälo neebe amoie eedoge e neamelë. ⁴⁵ Amalebe, na dilima ado dofä amo säla iäha nea gaso, dilia dofä gabula made helësësebego. ⁴⁶ Diligi nowëa na nafade hamoi amo säla ulufamolöi gabu. Be, na ado dofä säla iäsewegi, dilia dofä gabula made asigi amoda mi edoea amai. ⁴⁷ Udia dolö Godeie nefolalebe amoliada, Godeie ado nabelo nea. Dilida Godeie made neebe ameada, dilia made

nabasebegola säi.

Yesu e Abalahama maadeia nelo neamelëla säi

⁴⁸ Yu ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia dida Samelia dolölage, amase, dima mugabe fedai nealage sälo amoda dofä sälo madelela säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Neda mugabe fedai nea mademelë. Nada Naadoie ëi gauia adaha neebewegida, dilia ne gagadesa nebeگو. ⁵⁰ Na nihile ëi gauia adamolöda made helësëamelë. Afädë neebe amea nie ëi gauia adamolö helësëla, mogelo nea. ⁵¹ Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala bëgëla hamosa neebe ameadada, baagomolöda dofä made bimolömelëla säi. ⁵² Amo nabalahlä, Yu ilia ema sähalea, Di mugabe fedai neebe amoda nilia hä, dawadigimelë. Abalahamage baagoi, amase, bea sälo amolige hä, baagosa maadei amo. Oböla, dia sähalea, Na ado säsebe amo nabala bëgëla hamosa neebe ameadada, baagomolöda dofä made bimolömelëla säsio. ⁵³ Nilile mäu Abalahama baagoi amo, dia e baagile. Amase, bea sälo nefolalo amolige baagosa maadei amo. Dia dihida di nowëla asigisebela nabi. ⁵⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na nihile ëi gauia adaha nea galebeda, nihimu nie ëi gauia adai amo memalä gadoi hamolabio goda. Naadoma dilia dilile Godela sälo ameadada nie ëi gauia adaha nebeگو ⁵⁵ Gaso, eda dilia dawa mademelë. Nada e dawadigi nea. Na e dawa mademelëla säha galebeda, nege dili wäfalä sälo nebeگو gadoi aligilabio. Na e dawadigilahilä, ea hamomola säse amo gadola hamosa neawe. ⁵⁶ Dilile

diado Abalahamaeada ne moholö segeyo amo bimolöila helësëlahilä, obeägïla nelo. Amo besela galasebegi, obeägïla melïmelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabalahlä, Yu ilia ema sähalea, Dida gäheo i nabülasi bia made baagi nebege gabu. Amai Abalahamada dia meli nealela nabi. ⁵⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Neda Abalahama maadeia Ne Nelo amo Neawemelëla säi.* ⁵⁹ Amala säi amo nabalahlä, ilia igi neala e nifulö hamosebegi gaso, Godeie mosöamadila geleä musügä segea doadigila asi.

9

Dolö si golai afädë si fisigälasi

¹ Yesu e awäha nea beahamelebe, dolö afädë si golai neebe meli. Amoda neegela ägüsolo amo gala, emea si golai amo gadoi wäla ägüla misi sulo amo neebe meli. ² Amo bealahilä, ie bögëla aulo amolia ema nabahalea, Säla Oleleloo, dolö gowe nowëa nafade hamoia emea neegela ägüsolo amo gala si golai amola wäla neegela ägüidu. Hi nafade hamoialedu ma, eedole emelea nafade hamoialedula nabi. ³ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Eedo emeage nafade made hamoi, amase, dolö go hïge nafade made hamoi. Goda Godeie geloi ulufala olemäia hamoimelëla säi. ⁴ Walio segeyo dibewegi, nilia ne misialala sälo amoie hamoi hamosa namolöla. Gasimi sagaloda hä, besela galasebe. Amo besela galaseda, afädëa hamoi hamomolöi mademelë. ⁵ Ne nagadaiawi

* **8:58:** 8.58 Yone 8.24 amogi gasumilï dibe amo bimalo.

neebewe gaaluda, sege fõi sulubadelaïe yo digalo ne neawemelëla säi. ⁶ Amala sälahilä, ea nagadaia gofedela sadia idogolahilä, naga amobalä dädälahilä, dolö si golai amoïe sihidoa hëi. ⁷ Amalahilä, Yesuea dolö amoma sähalea, Di awälahilä Sailoama nudugu dibeä ami hëmolö mosalola säi. Sailoamada, Hibulu ado. Amoïe mida, Mosaloi. Amala säi amo nabalahilä, dolö amo awäla, ödägi ami hëi. Hëlahilä hä, nelebo sulubadela fädäla bebeä obëgëi. ⁸ Amalebe, ebalä gedola aligilo amoliage, amase, dafidi ea muni ëdëgëse melëlo amoliage sähalea, Wae! Dolö goweda udia dolöma muni ïmola säha seë melëlo amo madelela säi. ⁹ Odoaea sähalea, Amo gabula säi. Amase, odoaeada, Ai. Goda amo gadoi elö gabula säha dibegi, dolö amo hï sähalea, Amoda nemelëla säi. ¹⁰ Amalebe, ilia hä ema nabahalea, Dïe si goda abeahäla fisigäila nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dolö ëi Yesuea nagadaia gofedela sadia idogolahilä nagabalä dädäla, nïe sihidoa hëlahilä sähalea, Sailoama nudugu dibeä ami awäla hëmolö mosalola säσιο. Amala säsebegi, ne hä awäla hëlahilä, siia melïmelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai dolö amoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Na dawa mademelëla säi.

¹³ Amalebe, dolö si golai nelo amo ilia Felesi dolö ili neebeä ami sigi asi. ¹⁴ Yesuea gofedela nagabalä dädäi amea, dolö amoïe sihidoa hësebegi, si fisigäi amoda, segeyo Sabada gafegi amai. ¹⁵ Felesi dolö amoliage ema bu nabahalea, Dia siia beasegoda abeahälala nabi. Amala nabasebegi, ea ilima säla

obëgësalea, Ea gofedela nagabalä dädäi amo nïe sihidoa negesebegi, na ödägi hëlahilä, siia beahamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahilä, Felesi dolö odoaea sähalea, Segeyo Sabada gafe dialeala made asigi goeada, dolö goda Godemadila misi made gabula säi. Amalebe, odoaea sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi amoli nafade hamoloea abeahäla hamomolöi gabula sälahilä, hilimu moge mogei nelo. ¹⁷ Amasebegi, ilia dolö si golai nelo amoma bu nabahalea, Ea dïe si fisigäi goeada, dia ïeda abilia sähala nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Eda bea sälo afädë gabiola säi.

¹⁸ Amala säsebegi gaso, dolö amoda dafidi si golai sulo amo, hä, siia beahamelëla säi amo, Yu ilia dofä gabula made helësëlahilä, dolö si fisigäi amoïe eedole emele misialola wei. ¹⁹ Maasebegi, ilia elema nabahalea, Alile malö si golai neegela ägüila säi amoda gole. Ea beasebegoda abilia beahadula nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, eedole emelea säla obëgësalea, Goda alile malö amoge, amase, e si golai neegela ägüi amoge alia dawa. ²¹ Ea walio beaha neebe amo abeahäla beahadu. Amoge alia dawa mademelë. Amase, nowëa ïe si fisigälasidu. Amoge alia dawa mademelë. E malësä made ameada, hïma fädäla nabualo. Ea hï e hï fädäla sämolömelëla säi. ²² Elea Yu dolö amolibalä bedälo amea amala säi. Mida, ilia ado säla negesalea, afädëa Yesu eda Afädë Memelei amo gabiola säla ulufadigiseda, gedolo mosöa amila segea beselala fisimolömelëla säla negei. ²³ Amala säla negei amogi, eedole emelea sähalea, Eda malësä made. Hïma nabualola säi.

²⁴ Yu dolö amolia dolö si golai nelo amo bu

elö welahilä ema sähalea, Dia Godeie ei gauia adala, mogolafali sämalö. Niliada dolö goda nafade hamolo neala helësésamelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Eda nafade hamolo nealedu. Na dawa made. Gaso, na afädë helësësebe amoda gowe. Ne si golai nelo amoda, na walio siia beahamelëla säi. ²⁶ Amala säsebegi, ilia ema bu elö nabahalea, Ea dima abilia hamosio. Die si amo abeahäla fisigälasisiola nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dafidi säla i amo made nabile. Edoie nali nabahamu nea. Dilige ie bëgëla aulo namolöie sähalela säi. ²⁸ Amala säsebegi, ilia e gagadela sähalea, Dolö amoie bëgëla auloda di nebeho. Nilida Mosesie bëgëla aulo neamelë. ²⁹ Godea Mosesema ado säla i amoda nilia dawadigisa maadei nea. Gaso, dolö goda abidila misi neadu, nilia dawa made neamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, dolö amea ilima säla obëgësalea, Neme, ne bedäi! Dilia ado elöla säsegogi. Ea ne si golai fisigälasami amogi, dilia e abidila misidula asusugai nebeho. ³¹ Nafade hamoloie adoda Godea nabelo made neebe amo nilia dawadigi nea. Gasoda, afädëa ie ei gauia adaha nea, Godea hamese amo gadola bëgëla hamosa neebe amoie adoda, ea nabelo nea. ³² Dafidi nelebo afädë maadeia amila, dolö afädë emea si golai neegela ägüi amo dolö elöea egomalä si fisigälasimelëla säida, dofä made nabimelë. ³³ Dolö go Gode neebeala misi made galebeda, ea nelebo afädë hamomolöi mademelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dida diemea nafadeia nea di neegela ägüsebegi, nafadebalä edëla aligi nebeho gabu.

Di gadoiada nili olelemolö helësesebelela nabi. Amala nabalahilä, ilia e gedolo mosöa amila segea beselala fisi.

Asigi besui made neebe amolida, si golai gadoi neala säi

³⁵ Ilia e amala beselala fisimelëla säi amo nabalahilä, Yesuea dolö amo beagolelahilä, ema nabahalea, Diada Dolöie Malö amoma asigi afädë negeilela nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dafidiloo, Dolöie Malö amoda nowë. Na ema asigi afädë negedeläla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Diada e melimelë. Amase, amohida walio dibalä adosa nebegomelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, ea sähalea, Dafidiloo, na dima asigi afädë negesagola sälahilä, Yesuie emo mia gumusulahlä, ie ei gauia adaha sulo.

³⁹ Yesuea sähalea, nada mogelasimolöie nagadaiawi misi neawemelë. Dolöea siia made beaha nefolalebe amolia bimäiage, beaha nefolalebe amolida, oböla, si golamäiage, ne misi neawemelëla säi. ⁴⁰ Amala säi amo, Felesi dolö odoa ebalä nefolalo amolia nabalahilä, ema nabahalea, Nilige hä, si golai neebelela nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Dili si golai nea galebeda, nafade dilima made dialealabio. Gaso, dilia sähalea, Nilia siia beahamelëla sälo ameada, dilile nafadeda dialeamelëla säi.

10

Yesu eda sugua sibi sigi aligilo hedabi nea

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dolö afädëa sugua sibiie yala idi galogi dogala digala made, oböla yala

dabiala fedalo neebe amoda, musügä awäla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge nea. ² Amalo gaso, yala idi galo dogala digalo neebe amoda, sugua sibi sigi aligiloda amomelë. ³ Idi galo idihë aligilo neebe amea, sigi aligilo misiäia idi galo doga negesisegi, sugua sibia sigi aligiloie ado nabelo. Ea hile sugua sibi hido hídola ëi säla welahilä, hi sigi segea doadigila aulo. ⁴ Ea hile sugua sibi sulubadela segea sigi awälahilä, ilia e bëgëla misiäia, hi e dafidila aulomelë. Ìe sugua sibia ìe ado nabelo amea, e awäse amo gadola bëgëla aulo nea. ⁵ Sugua sibi amolia dolö dawa made amoda dofä made bëgëla aulo. Dolö elöie ado made dawa amea, ili ebalä fisäla aulomelëla säi. ⁶ Yesuea ilima amala ado besula säsebegi gaso, ilia amoie mi dawadigi made nelo.

⁷ Amala hamosebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Nihineda sugua sibiie idi galo neawe. ⁸ Ne made maala dafidila misi amoli sulubadelada, musügä awäla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge misimelë. Misi gaso, amolile adoda sugua sibia made nabimelë. ⁹ Nihineda idi galo neawe. Ne mia maala nogila digase amoda damula moholö. Ea musugi digala digi segea doadigila fedala digisa nea, molö hedabi dibe amo beagolemolömelë. ¹⁰ Fa neloeada fa nimolöge, nufudadigimolöge, neala nafademolöge, amoïemu mulomelë. Neda ilia namolö gaumäiage, amase, namolö amo ilima nobamäiage misi neawemelë. ¹¹ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihine neawe. Sugua sibi sigi aligilo hedabiada sugua sibi amoligali hile namolö

amo fisiga galomelë. ¹² Dolö hamoi hamola bidi nelo neebe amoda sugua sibi sigi aligiloge, eedoge made nea. Ilua ügülo maase beaseda, ea sugua sibi digila fisäla asibua, ilua ügüloea sugua sibi nufudala balalëlomelë. ¹³ Dolö amo fisäla aulo amoie mida, eda bidi nelo nea, sugua sibi made helësëlo amea. ¹⁴⁻¹⁵ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihine neawe. Naadoea ne dawadigila, amase, nage Naado dawadigi amo gadola, sugua sibi nihile nefolalebe amolida nihï dawadigi. Amase, sugua sibi nihile nefolalebe amoliage ne dawadigi nea. Amala hamola nea, na sugua sibi nefolalebe amoligali nie namolö fisiga gamolömelë. ¹⁶ Yala goweie isogi sugua sibi nefolalebe welimu made, nada sibi odoage galeamelë. Amolige na sigi moholö dialea. Iliage nie ado nabala, sosogo afädëfali hamola, sigi aligiloge afädëfali namolömelë. ¹⁷ Naadoea ne edefade boba hamosa neebe amoie mida, na nie namolö fisiga galahilä, bu nea obëgëmolö amogi. ¹⁸ Nie namolö amoda afädëa made neahamelë. Nihï fisiga gamolö hamei amo gadola fisiga gaha. Namolö fisiga gamolö amoie geloige, bu nea obëgëmolö amoie geloige, nihï gaulea. Naadoea nema amala hamomalola säimelëla säi.

¹⁹ Ea amala säi amo nabalahlä, Yu ili bu äudäla mogela damula gogoi nelo. ²⁰ Ili dolö yafiea sähaleada, Eda mugabe fedai nea, gagaola säsebegoie dilia nabasebegoda edoie nabahala säi. ²¹ Amala säsebegi gaso, odoaea sähalea, Ea ado säsebegoda mugabe fedaia sälo amo gadola made gabu. Amai mugabeada si golai nefolalebe amoli fisigälasimolöi gabulela säi.

Yu ilia Yesubalä ado nii nelo

²² Amo baagiada, segeyo edefade siiba Godegali mosö i amo helësëla, amoïe Yalusaleme gege-dolo segeyo dilo. Mugia i bäu gisalea gögï mulo segeyo amogi, ²³ Yesu eda Godeïe mosöa Solomonoïe hadaila sälo dibeadi amogi awäha nelo. ²⁴ Awäha nebegi, Yu ili maala e amalela digilahilä ema nabahalea, Neda gowe neamelëla abola sämolö gabu. Dida Geleso nea galëda, nilima ulufala mogola sämola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima säla i. Gaso, amo dilia dofä gabula helësëla made nebego. Na Naadoïe ëigi nea hamoi hamosa neebeweada, ne dilima olesa. ²⁶ Gaso, dilida nïe sugua sibi made ameadä, dilia asigi afädë made negei nebego. ²⁷ Nïe sugua sibi nefolalebe amolia nïe ado nabelo. Na ili dawadigi neëgi, ilia ne bëgëla mulomelë. ²⁸ Na iligali namolöi namolö iasegi, ili dofä made baagomolömelë. Ili nïe naaboea gaula neebe amoda afädëa fedemolöi made bimolömelë. ²⁹ Naadoea amolida nema i. Nelebo sulubadela holöbö gidogolahilä, eda dofä dafidilo gelolamelë. Amaimo, Naadoïe naaboea gaula neebe amolida afädëa fedemolöi made bimolömelë. ³⁰ Naado alida afädëfalï neamelëla säi.

³¹ Amala säi amo nabalahlilä, Yu ilia e bu nufidedelä igi nii. ³² Amala neasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Na hamoi hedabi yafie Naadomadila misi amolida dilima olei. Hamoi amoligi na abodo hamoi amoïe oböla ne nufidedelä hamosala nabi. ³³ Amala nabasebegi, Yu ilia säla obëgësalea, Dia hedabi hamola nowei amogi mademelë. Di dolöfä nea oböla, di dihïmu Gode hamola, e gagadei

amogi nilia di igia nufidedelä hamoimelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilile Ado mala säla negei dibe amogida, ado afädë dëdësalea, Nada dili godemelëla säila säla dëdëla negei dialea madele. ³⁵ Siiba Godeie adoda udia dolöma misi. Ea udia dolö amolima dili godemelëla säi galëda, amase, ado säla dëdëla negei amoda neadigimolöi made galëda, ³⁶ na ne Godeie malö neawela säha neebe amea, dilia Naadoea afädë hile nafolalahilä, nagadaiawi fisiga wei amoma, dia Gode gagadesebegola sähale. ³⁷ Na Naadoie hamoi amo made hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësëmalo. ³⁸ Gaso, ie hamoi na hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësësa galëda, na hamoi hamosewegi dofä gabula helësëmalo. Amala säsebe amoie mida, ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilalahilä neebe amo dilia dofä helësëmäiamelëla säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlä, ilia e bu gaudelä hamosebegi, e fisäla doadigila asi.

⁴⁰ Amalebe, Yesu e ödä Yodona dëgëla alömodi bu obëgëlahilä, sege dafidi Yonea udia dolö ödägi gesa neloa ami awäla nelö. ⁴¹ E ami awäla nebegi, udia dolö yafie e nebea ami mafulahilä sähalea, Yoneada dolöea hamomolöi made gadoi afädë made hamola nelö gaso, ea dolö goweie säi amo sulubadelada dofä gabumelëla säi. ⁴² Hä, ami yafiea ema asigi afädë negei.

**Yesu e Yudiage Yalusalemege
awäsebegi, busa dolö nefolalo
amolia e nufidedelä hamoi**

11

(Yone 11-12)

Elasalusi baagoi

¹ Dolö afädë Bedani gaamugi ami fii Elasalusi oloi dilo. Gaamu amoda Melile ie esama Madalele sege dilo. ² Meli ameada Dafidilo Geloïie emogi weli gafisigäi söga negelahilä, hile busa hilia hësa sulo, amoïe elefi Elasalusi oloi dilo. ³ Oloi dibegi, elefi äudä amolea Yesuma säsisalea, Dafidilo Geloie, dolö dia boba hamolo amoda, hä, oloi dialeamelëla säsi. ⁴ Amala säsi amo nabalahilä, Yesuea sähalea, Oloi goda, baagomolöie oloi mademelë. Udia dolöea Godeïe geloi beala ie ëi ilibia amo gauia adamäia oloi dialea. Ameada, Godeïe Malöïe ëige gauia adamäiamelëla säi. ⁵ Yesueada Madage, esamage, amase, Elasalusige, boba hamoi nelo. ⁶ Elasalusi oloi dialeamelëla säsi amo nabalahilä gaso, Yesu e segeyo äudä bu ya aligi. ⁷ Ya aligilahilä, oböla hobeala ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Nilï Disiligi Yudiamadi obëgëdila säi. ⁸ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia säla obëgësalea, Säla Oleleloo, Yu dolö ilia di hädamade igia nufulö hamoia ami bu äudulälela nabi. ⁹ Amalebe Yesuea ilima säla obëgësalea, Segeyo afädëgi esoea yo digaha neebe amoïeda aoa giwilasi dialea madele. Amai dolö yoba nawesa aligiseda, ea nagadaiaweïe yo digalo meli neebe ameada digalo mademelë. ¹⁰ Gaso, dolö amohïma yo digalo maade nea, gasigi nawesa aligiseda, digalomelëla säi. ¹¹ Yesuea amala sälahilä ilima hobeala sähalea, Nilïle damelë Elasalusi adi dialea. Ne awäla e didiigimolömelëla säi. ¹² Ea amala säi amo nabalahilä, bëgëla aulo amolia ema sähalea,

Dafidilo Geloie, e adi dialea galëda, e oloi amo wahimolömelëla säi. ¹³ Yesueada e baagoi dibe amoie säi gasoda, iliada e dofä adi dialeala säha gabula helësëi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima fädäla sähalea, Elasalusida hä, baagoimelë. ¹⁵ Dili helësëla, ne amo gala ebalä ami made nebegi baagoi amogi obeägisawe. Mida, dilia asigi afädë negemäiaie amai. Nilä hä, e dibeami afiadila säi. ¹⁶ Yesuea amala säi amo nabalahlä, Domasa, ie ei elö Didimusila sälo amea, bögëla aulo odoa amolima sähalea, Nilige ebalä baagomolö afiadila säi.

Yesuea nowelasiloie miige, namolöie miige ne neawela säi

¹⁷ Amala sälahilä awäla, besela galamolö suägila nea, Yesuea nabelebe, Elasalusi baula asi segeyo ohodoa asi, walioda biyidumelëla säse nabi. ¹⁸ Yalusalemela Bedanida holöbö ga madela, gilomida ohodoa gadoi dilo. ¹⁹ Yu udia dolö yafia Melile Madalele elefi baagoi amogi asigiisa sebe amobalä aofila sigi samolö asi. ²⁰ Madaea Yesu maahamelëla säi amo nabalahlä, e idiafa gausiamolö asi. Gaso, Melida mosöa sulo. ²¹ Madaea hä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, di yawe nelo galebeda, nie nalifi made baagolabio. ²² Gaso, walioge dia Godema afädë edëgëseda, ea imolöla helësëamelëla säi. ²³ Amalebe, Yesuea ema säla obögësalea, Die dialifi amoda hä, nowela galamolömelëla säla i. ²⁴ Amalebe, Madaea ema säla obögësalea, Ä, segeyo aligila wagasegi, baagoi amoli nowela galasolo amo gala, ege nowela galamolöla helësëamelëla

säi. ²⁵ Amalebe, Yesuea ema säla obögësalea, Nowelasimolöie miige, amase, namolöie miige ne neawe. Afädëa nema asigi afädë negei nea baagosedä, gamelä eda namolömelë. ²⁶ Amase, made baagoi sefolalebe amoli sulubadelaea nema asigi afädë negei amolida, dofä made baagomolömelë. Dia dofä säsebela helësësebelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Madaea ema säla obögësalea, Ä, Dafidilo Geloie. Dida Geleso, Godeie malö nagadaiawi digamolömelëla säi amo gabugi, na asigi afädë negei neawela säi.

Yesuea Elasalusi baagoi amogi bobasëla dïi

²⁸ Amala sälahilä, Mada e obögëla awäla esama Meli welahilä, geleä musügä gëhegi sähalea, Säla Olelelo amo hä, misi nea. Ea di misialaimelëla säla i. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, Meli e fodolofali nowela Yesu neebee ami asi. ³⁰ Yesu e gaamugi ami made besela galala, aso, Mada gausiaia amimu nelo. ³¹ Yu ili mafula Melibalä mosöa ami aofila asigiisa sefolalo amolia Meli e fodolofali nowela awäse amo bealahilä, elefi bauia ami dïila awäsebela helësëlahilä, ilige e bögëla afiai. ³² Meli e Yesu neebee ami awäla besela galala e bealahilä, ië emo mia gumusula dia idogola ema sähalea, Dafidilo Geloie, di yawe nelo galebeda, nie nalifi made baagolabiola säi. ³³ Amala säsebegi, Meliage, Yu ebalä misi amoliage didigaosebe amo bealahilä, Yesuie isogi edefademalä sogofalala säosäosa nelo. ³⁴ Amala nelolahilä ea sähalea, Dilia e abidi bauli dialeala nabi. Amala nabelebe ilia ema säla obögësalea, Dafidilo, dia bimolö misiëla säi. ³⁵ Amalebe afialahlilä, Yesueage dïi. ³⁶ Amala

diiisebegi, Yu ilia sähalea, Ea Elasalusi edefade boba hamoi nelogo beasebelela säi. ³⁷ Amase, odoaea sähaleada, Dolö si golai nelo wahilo amea dolö gowe made baagomäia, hamomolöi made beala amailedula säi.

Yesuea Elasalusi nowelasi

³⁸ Yesuie isogi bu elö edefademalä sogofalala säosöolahilä awäla, Elasalusi baui dibeä ami besela galai. Baui amoda igi äbägi bausilahilä, igi edefademalä afädëa dofogai dilo. ³⁹ Yesuea sähalea, Igia gaigo dogala bebugula nigia gamola säi. Amala säsebegi, baagoi amoie elefi Madaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, e baui segeyo walio biyidu ameadä, sigä gäha moholömelëla säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia asigi afädë negeseda, Godeie geloi edefade amo bimolömelëla na dima dafidi säla i madelela säi. ⁴¹ Amalebe, ilia igia idi gai dilo amo dogala bebugula negesisebegi, Yesuea sida adogola nea sähalea, Naadoo, na säi amo dia nabi amogi dima nesege sawe. ⁴² Na ado säse amo dia nabahamu aligilola helësësa. Ado säi amoda udia dolö nefolalebe gowe ili helësëla säimelë. Iliä nabalahlilä, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäia säimelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, ea gelolafali sähalea, Elasalusi, di segea doadigila misiëla säi. ⁴⁴ Amala säsebegi, e baagoi dilo amo nowela maahalea, ie naaboge emoge fagulo gadelaia neleegila, busage faguloea usulala bausi dilo amola wäla nowela doadigila fedai. Amasebegi, Yesuea ilima sähalea, E mosäia bausi fagulo goli fisigälasimola säi.

Busa dolö amolia Yesu nufulö daiai

⁴⁵ Yu udia dolö yafie Meli sebea misi sefolalo amolia, Yesuea hamosebe amo bealahilä, ema asigi afädë negei. ⁴⁶ Iligi odoa Felesi dolö nebea afialahilä, Yesuea hamoi amo säla i. ⁴⁷ Amalebe, Felesi dolöfulo gobela ilo busafulo amolia Galisolö dolö amoli mofiala gege-domalolahilä didiähalea, Dolö gowea hamomolöi made gadoi yafie hamosebeweie, nilia edo hamomolödu. ⁴⁸ Nilia ea amala hamomäia guilasiseda, udia dolö sulubadelaëa ema asigi afädë negesa maademolö gabu. Amala hamoseda, Olomo dolö ili maala, udia dolö nufudaha maadelahilä, nilile gobela ilo mosö amoge haila hësögudumolö gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, iligi dolö afädë Gaiafasa gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade nelo amea sähalea, Dilida dofä asigi maade gabu. ⁵⁰ Asiala nili sosogo neebe amo sulubadela nufideloëada, afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofeada amo gabu, dilia made helësësalela säi. ⁵¹ Ado amoda Gaiafasaie asigiamu made säi. Eda gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade neda, Yesuea Yu udia dolö sulubadelaie baagola bedefamolö amoie bea säi. ⁵² Yesuea Yu ililemu baagomolöie made. Godeie malölali sege sulubadelagi fifi asi sefolalebe amoli neala gege-dolasila, afädëfali hamolasimäiage baagola bedefamolö amoie bea säla, säla negei. ⁵³ Hä, segeyo amo gala mi gäwila, ilia Yesu nufulöie idi hogola didiäha dilo. ⁵⁴ Amasebegi, Yesu e Yu ilile siigi ulufa made nowela, gaamugi amila awäla sege udia dolö aligilo made dibe amo ga madela, gaamu afädë Efalaimula sälo dibeami, ie bégëla aulolali awäla nelo.

⁵⁵ Yu ilile Baagila Asi Segeyo amo besela galam-

olö dibegi, udia dolö sege elö elölagi nelo amoli sulubadela Yalusalememu afiai. Godeie siigi nigime baai made namolöie hamolo mala dilo amo hamomolöie, Baagila Asi Segeyo made besela galala dibegi, afiai. ⁵⁶ Ili afialahilä, Yesu e hogosamu nelo. Godeie mosöamadi ami nefolalea hilidomu naba hogosalea, Dilia edo helësësa. Eda molö nulo segeyo edefade gedosebeawi made moholöledula naba hogosa dilo. ⁵⁷ Dafidi gobela ilo busa nefolalo amoliage Felesi dolö nefolalo amoliage gelola sähalea, Afädëa Yesu neë beaseda, nihili nafodola moholöie säla ia misialola säla iaha maadei.

12

*Melia Yesuie emogi weli gafisigäi söga negei
(Madiu 26.6-13, Maga 14.3-9)*

¹ Segeyo gafeia negesilahilä, Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, besela galamolö dibegi, Yesu e Bedani asi. Elasalusi, Yesuea baagoiala now-elasi amoda, Bedani gaamugi ami nelo. ² Iliä ami Yesu e obeägilasimolöie molö daiaha dilo. Madaeada molö mogesa nebegi, Elasalusi eda dolö Yesubalä molö naha sefolalo amolibalä sulo. ³ Amala sefolalebegi, Melia weli gafisigäi hido elöi muni edefadea nii ödä i hasegi usi dilo amo gaula maala, Yesuie emodaia söga nege-lahilä, hile busa hilä hësa sulo. Weli amoda nadaeamu hamoi. Amala hamosebegi, weli gafisigä amea mosö amo negegi dilo.* ⁴ Amala hamosebegi, Yesuie bëgëla aulo afädë, ie ëida Yudasä Isagaliada, hobeala ea Yesu hololömolö amea

* **12:3:** 12.3 Weli gafisigäi amoda hawa gadoi afädë ëi nadaie difia hamolo.

sähalea, ⁵ Weli gafisigäi hedabi gowea muni giwi siliba hädali ohodoa gadoi nealahilä, busadäoi nefolalebe amoligali iala made, abisigi waeas-esadula säi.* ⁶ Eada busadäoi nefolalebe amoli helësëla säi made. Eda fa nelo nea amala säi. Ilile muni salelo adu amo ägüla nawesalea, ilia muni negesebe amogi ea odoa fa somodala nelo. ⁷ Amala säi amo nabalahlä, Yesuea sähalea, Udia goea hamosebego hamomäia guilasimalo. Goda ea ne baagosegi baumolö amoie hamosamelë. ⁸ Busadäoi nefolalebe amolida segeyo sulubadelagi dilibalä namolömelë. Be, neda segeyo sulubadelagi dilibalä namolö mademelëla säi.

Gobela ilo busa ilia Elasalusi nufudala baagomolöe didiäi

⁹ Yesu e Bedani neala helësëlahilä, Yu ili yafie e neebee ami afiai. Ili afiai amoda, Yesumu helësëla made, Elasalusi e, Yesuea baagoiala now-elasi amoge bimolö afiai. ¹⁰ Amase, gobela ilo busa nefolalo amolia didiähalea, Elasalusige nufidedelämelëla säla didiäi. ¹¹ Mida, Yesuea Elasalusima hamoi amo helësëla, Yu ili yafiea gobela ilo busa amoli fisila awäla, oböla, Yesuma asigi afädë negei amogi.

Yesu e gini gadoi hamola Yalusaleme besela galai

(Madiu 21.1-11, Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40)

* **12:5:** 12.5 Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelo amo gadoi. Giligi adoeada *denaliusala* sälo.

¹² Amo aiyo amogi, udia dolö yafie segeyo edefade amo bimolö Yalusaleme mafula gegedoi amolia Yesu e hä, Yalusaleme maahamelëla säi amo nabalahlä, ¹³ waibo bäu gadoi damula gagaula e idiafa gausiamolö afiai. Gausiala digalahilä obeägila uuala säsäla afiahalea, Agua. Nesege.

Afädë Dafidilo Geloïe ëgila maasebego, Isilaleïe Gini go, neala hedabolasimäia.

Nilia ie ëi gauia adadi. Hosanala säsäla afiai.

Gë Udälo 118.25, 26

¹⁴ Yesu e sugua dögi üdili afädë beagolelahilä, e amodaia fila misi. Amoïe Godeïe bebagi säla dëdëla negei dibe amoda gowe.

¹⁵ Saionoïe idiwie, dia bedämabu. Die gini hä, sugua dögi üdilidaia fila maasebego bimalola

säla dëdëla negei dialea.* *Aisaea 62.11, Segelaea 9.9*

¹⁶ Segeyo amo gala, ie bëgëla aulo amolia amo hamoi amoïe mi fädäla helësëi made nelo. Gaso, hobeala Yesu e baagola nowelahilä, fedala ie yo digalomadi sebegi, Godeïe bebagi hï eïe amala säla dëdëla negei dibe amoge, amase, ilia ema amo hamoi amoge, helësëla obëgëi. ¹⁷ Dafidi Yesuea Elasalusi bauia amila welahlä, e baagoiala nowelasise melëlo amolia säla daidosamu nelo. ¹⁸ Udia dolö gegedoi amolia ea dolöea hamomolöi made gadoi hamoimelëla säi amo nabalahlä, e idiafa gausiamolö afiai. ¹⁹ Amasebegi, Felesi ilia hilidomu didiähalea, Nilia hamomolöi madego

* **12:15:** 12.15 Saionoïe idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolö helësëla säi.

beasebele. Hä, udia dolöda sulubadela e bégëla awäha maadesebego bimola säla didiäha dilo.

Giligi dolö odoaea Yesu bimolö misi

²⁰ Udia dolö ilia segeyo edefade amogi Godeie ei gauia adamolöie Yalusaleme gegedoi amoligi Giligi odoa ilige maala sulo. ²¹ Amo gala Giligi ili Filibi neebee ami misi. Filibi eda Galiliie gaamu Bedesaida ami fii dolö. Iliä ema sähalea, Dafidilo, nilia Yesu melëdeläla säi. ²² Amala säsebegi, Filibi e awäla Äduluma säla ialahilä, ele helegela awäla, Yesuma säla i. ²³ Amo säla iäsebegi, Yesuea il-ima säla obëgësalea, Dolöie Malö ei sälo namolö amoda hä, besela galai gabuwe. ²⁴ Na dilima dofä gelola sähago. Widi gägä afädë nagadaia dufigila digala made baagosedä, gägä afädëfalimu dië bimolömelë. Gaso, nagadaia dufigila digala baagosedä, amea gägä yafie negemolömelë. ²⁵ Amaimo, afädëa hile namolö amomu mi hamosa aligisedä, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amase, afädëa nagadaiawi nea, ie namolö amoma baagi iala fisisedä, namolö amo gaula nea namolöi namolömelë. ²⁶ Amaimo, afädëa nie hamoi hamolasilo nea galëda, ea ne bégëla moholö dialea. Ne neebee ami nie hamoi hamolasiloge namolömelë. Nie hamoi hamolasiloda, Naadoea e ei sälo nami-alamolömelëla säi.

Iliä hä Dolöie Malö gauia adogomolö dialeala säi

²⁷ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Walio nie iso asigigi yöia idogola säosäosebemelë. Amai na edo sämolödu. Na gomalä sädule. Naadoo, nelebo walio nema hamomolö amo dia neadigimalo. Ai,

amala made gabu. Ne wi misi amoie mida, amo gausiala digamäia misi nea. ²⁸ Naadoo, dia die ei edelasimalola säi.

Yesuea amala säla wagaia gai amole, ado afädë Hebenila säia idogosalea, Na nie ei edelasimelë. Amase, amo gadola wäla bu edelasimolömelëla säi. ²⁹ Udia dolö amala säse nabelo ami nefolalo amolia sähalea, Gomoda sege gudusebegola säi. Amase, odoaea sähaleada, Selesaia fii afädëa ebalä adosebegola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Ado walio säi ameadä, ne ugila negemolöie säi mademelë. Amoda dili ugila negemolöie säσιο. ³¹ Walioda, Godea nagadaia udia dolö nefolalebe amoli gudila mogemolömelë. Ea aso, waliomu nagadaiaie busa neebe amoge haila digimolömelë.* ³² Iliä ne nagadaia nea gauia adogosedä, amo galada na udia dolö sulubadela nemadi dusugamolömelëla säi.* ³³ Yesuea ado amala säi amoda, ema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olela amala säi. ³⁴ Amala säsebegi, udia dolö amolia ema säla obëgësalea, Nilia Godeie Ado säla negei dibe amogida gomalä säi nabelo. Gelesoda namolöimu namolömelëla säi nabi. Gaso, dia sähalea, Dolöie Malö gauia adogomolö dialeala säi amoda abeahäladu. Amai Dolöie Malöla säsebegoda nowëla nabi. ³⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Fu holöfali dibewegida yo digalo e dilibalä namolömelë. Dili gasimi sagaloea dabe-

* **12:31:** 12.31 Nagadaiaie busa neebela säi amoda Saidani helësëla säi. * **12:32:** 12.32 Yesuea amala säi amoda, dolö ilia e gauia adogola i fügäigi baala negemolö amo helësëla amala säi. Areamuda Godea e gauia adogolasisegi, e Hebeni fedalahilä ilibiafali ilibia namolömelë. Filibai 2.9-11 himalo.

loeada, yo digalo neebewe gaalu nawesa nami-alo. Dolö gasimi sagaia nawelo neebe ameadada, idi gowegi awähala helësëla made nawelo nea. ³⁶ Yo digaloie malö namolöie, yo digalo neebewegi wäla dilia yo digaloma asigi afädë negemalola säi.

Yu ili yafiea Yesuma asigi afädë made negei nelo

Yesuea ado amo säha maadelahilä, udia dolöea e melëloea musügä namolö asi. ³⁷ Yesuea ilile sidaia dolöea hamomolöi made gadoi yafie hamosa nelo gaso, ilia ema asigi afädë made negei nelo. ³⁸ Aisaeaea bea säla negei amo gadola gausiala digamäiaie amala hamoi. Aisaeaea bea säla negei amoda gowe.

Dafidilo Geloie, nilia ado säsebeweda nowëa dofä gabula helësëidu. Amase, Dafidilo Geloie geloi amoda nowëma oleidula

säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 53.1*

³⁹ Iliä Yesuma asigi afädë negemolö uli nelo. Amoie mida, Aisaeaea ado elö säla negei dibe amoda gowe.

⁴⁰ Iliä siia beala, asigia helësëla besuseda, na ili wahilasiloëa, Godea ilile si dofogalasila asigi gala digimelëla

säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 6.10*

⁴¹ Aisaeaea amala säi amoie mida, ea dafidi Gelesoie yo digalo hido elöi amo bealahilä, Gelesoie amala säimelë.

⁴² Amala säi gaso, busa dolö nefolalo amoli yafiea Yesuma asigi afädë negei. Gasoda, Felesi ilia ili gedolo mosöa amila segea beselala fisilöea, ilia Felesi amoli helësëlahilä, asigi afädë negei amo ulufala made säi. ⁴³ Mida, ilia dolöea ilile ëi gauia

adamäiala helësëlo ameadä, Godea ilile ëi gauia
adamäiala helësëlo amoda baagi.

*Yesuea ado säi amea udia dolö mogemolömelëla
säi*

⁴⁴ Yesuea gelola sähalea, Afädëa nema asigi afädë
negei neebe ameadä, nemamu made, ne misialala
sälo neebe amomage asigi afädë negei nea.

⁴⁵ Amase, afädëa ne bease ameadä, ne misialala
sälo neebe amoge beaha nea. ⁴⁶ Afädëa nema asigi
afädë negei neebe amo gasimi sagaia aligiloea,
neda yo digalo nagadaiawi namolö misi. ⁴⁷ Afädëa

na ado säsebewe nabalahlä gaso, bögëlo made
neebe amoda, na e made mogemolömelë. Nada
udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli
mogemolö misi made. Nada ili sigi obögëmolö
misimelë. ⁴⁸ Be amai gaso, afädëa nema baagi iala,
nëe ado made nabaseda, amoie gudi mogelo afädë
nea. Amoda segeyo aligila wagasolo amo gala,
ado na säla äasebe wea wäla gudila mogemolömelë.

⁴⁹ Mida, na nihile asigiamu säha mademelë.
Ne misialala sälo Naadoea ado gowe sämalola
säla imelë. ⁵⁰ Hamomalalo ameadä namolöi
namolö amo ulufadigilola helësësamelë. Amala

helësëlahilä, na ado säsebeweda, Naadoea nema
sämalola säi amo gadolamu säha neawemelëla säi.

**Yesuea ië bögëla aulo amolima,
Dili dīgila ne Naado nebea
obögëmolö gabumelëla säi**

13

(Yone 13-17)

Yesuea ië bögëla aulo amolile emo nigime hëi

¹ Baagila Asi Segeyo amo hä, ga madesebegi, Yesuea asigia helësésalea, segewe dígila ie Eedo neebee moholö amoda, ga madesebela helësésa nelo. Ea hîle udia dolö nagadaia nefolalebe amoli boba hamosa nelolahilä, e baagosaleage boba hamoi amo wälasimu nea baagoi.

² Hä deadifali, ili molö naha sefolalebegi, mu-gabe Saidania Saimonoie malö Yudasa Isagali-adaie asigigi Yesu hololömolö amo hä, helësélasi.

³ Yesuea helësésalea, Eedoea nelebo sulubadela ie naabogimu gausisebegi, Gode neebeeala misi amo, bu Gode neebee ami obëgëmolö gabula helësésa nelo.

⁴ Amala helësëlahilä, Yesu e molö negela nulo auli mia ami nowela nea, ie fagulo daia gäi amo gilahilä, dawila neala bului.

⁵ Amalahilä, ea falodaia ödä söga negelahilä, ie bëgëla aulo amolile emo nigime hëla didigila awäla, dawila hi bului amoie bidia dogadigila digisa nelo.

⁶ Amala hëla didigila awäla, Saimono Fida sebeamadi maesebegi, ea sähalea, Dafidilo Geloie, dia nie emo nigime hësalela säi.

⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na walio hamosebeweieda, dia made helësësebego. Gaso, dia hobeala helësëmolömelëla säi.

⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Dia nie emo nigime dofä made hëmolömelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na di made hësedä, dida nebalä made dila namolögodala säi.

⁹ Amala säsebegi, Saimono Fidaea ema sähalea, Dafidilo Geloie, nie emomu made. Nie naabo busala hëmalola säi.

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dolö afädë nigime hësa maadei neebee amoda, emomu hëmolö dialea. İe domalo sulubadela nigime made baai nea. Dilida hä,

nigime made baai neamelë. Amai gaso, na dili sulubadela sähalea säha mademelëla säi. ¹¹ Ea ili sulubadela nigime baai made nealada made säi amoïe mida, eda dolö gowea hololömolö neala hi dawadigi nelo.

¹² Yesuea ilile emo nigime hësa maadelahilä, ië fagulo gii amo bu salugala, hi suloa ami bu fila obëgëlahilä salea ilima nabahalea, Na walio dilima hamosebeweïeda, dilia helësësebele. ¹³ Dilia nema sähalea, Säla Olelelolage, Dafidilo Geloilage, säsebe amoda dofä sähamelë. Amai, neda dofä amo neamelë. ¹⁴ Dilile Säla Oleleloge, Dafidilo Geloige nea, na dilile emo nigime hëlasisewe gadola, diliage dihilimu amala hamosa namolö dialea. ¹⁵ Na dilima hamola olelesewe gadola, hobeala diliage amo gadola hamomäia olelesamelë. ¹⁶ Na dilima dofä gelola sähago. Hamoi hamolasilo neebe ameadä, ië busa neebe amo made baagilo. Amase, ado gaula aulo neebe ameadä, e mos-alalo amo made baagilomelë. ¹⁷ Hä, walio na olelei amo gadola helësëla hamoseda, dili obeägisa namolömelë.

¹⁸ Na dili sulubadelama sähalea säha made. Dolö na memelei amolida nihi dawadigimelë. Gaso, Godeïe bebagi ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaïe amala sähamelë. Ado säla dëdëla negei amoda gowe. Dolö nië molö naha filo amea, ne emosala eegeimelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁹ Walio na dilima säla iäsebeweda, made hamola neebe amo gaalu säla iähago. Hobeala na ado säsebewe gadola hamola besela galaseda, amo bealahilä, Ne Nelo amo Nee-bela dawadigila, dilia nema asigi afädë negesa

maademäia, säla iahagomelë.* ²⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Afädë na mosalosegi awäse amo neawela sigi aligise ameadä, nege neawela sigi aligisagomelë. Amase, ne neawela sigi aligise ameadä, ne misialala sälo amoge neawela sigi aligisagomelëlä säi.

Yesuea diligi afädëä ne hololömolömelëlä säi

(Madiu 26.20-25, Maga 14.17-21, Ulugu 22.21-23)

²¹ Yesuea amala sälahilä, ie iso asigigi edefademälä yöi nea säla ulufadigisalea, Na dilima dofä gelola sähago. Diligi afädëä ne hololömolömelëlä säi. ²² Amala säi amo nabalahlä, ie bögëla aulo amolia gowema säila dawa made ameadä, elöea elöma beala, elöea elöma bealai. ²³ Bögëla aulo amoligi Yesuea boba hamolo afädë Yesu hï e mifalï ami sulo. ²⁴ Amoma Saimono Fidaea odagi nigila sähalea, Ea nowë helësëla sähala dia nabuöla säi. ²⁵ Amalebe, bögëla aulo amea, Yesuie bidagia golögïa alogolahilä nabahalea, Dafidilo Geloie, nowëa amamolö gabula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Na wahalo dagaboi amo neala hëhei gobei ödägi geagilahilä, afädëgali iaseda, amea amamolömelëlä säi. Amala sälahilä, ea wahalo dagaboi amo geagilahilä, Saimono Isagaliadaie malö Yudasagali i. ²⁷ Yudasaea wahalo amo nii amole, mugabe Saidani ema fedai. Amasebegi, Yesuea ema sähalea, Dia afädë hamomolö neebe amo hä, aabela hamomalola säi. ²⁸ Ami sefolalo amolia, Yesuea säse amo nabi gasoda, mi goweie säsebela helësëi made sefolalo. ²⁹ Odoaea

* **13:19:** 13.19 Yone 8.24gi dibe amo bimalo.

helësésaleada, Yudasaea muni adu ägülo ameadä, molö nulo segeyo edefade gedosebe amoie nelebo odoa bidia nea mosalahaledu, ma busadäoi nefolalebe amoligali, gui nelebo afädë ia mosalahaledula helësëi. ³⁰ Amalebe, Yudasa e wahalo geagi amo nealahilä, fodolofalä doadigila asi. Amo gaalu hä, gasimi sagala gasi.

Yesuea ilima mala gähe säla negei

³¹ Yudasa e doadigila asibua, Yesuea sähalea, Walioda hä, Dolöie Malö amoie ëi ilibia amo olesebemelë. Amase, ea hamosebe amea Godeie ëi ilibia amoge olesagomelë. ³² Amaimo, Malöea hamosebe amea Godeie ëi ilibia amo oleseda, Gode hi Dolöie Malö amoie ëi ilibia amoge walio wegi wäla olemolömelë.

³³ Nie malöla dilie, neda dilibalä holöbö ede made namolömelë. Ne awäseda, dilia ne hogomolömelë. Na Yu udia dolö nefolalebe amolima säla i amo gadola wäla, walioge na dilima säla iahago. Ne awäse amogida, dili moholöi mademelë.

³⁴ Dilia hamomäia na dilima mala gähe säla negebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hahamosa namialo. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hahamosa namialo. ³⁵ Dilia dihilimu boba hamose ameadä, udia dolö sulubade lae dilida nie bégëla aulo neala helësëmolömelëla säi.

*Yesuea Fida dia ne dawa madela sämolömelëla säi
(Madiu 26.31-35, Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-*

34)

³⁶ Amala säsebegi, Saimono Fidaea Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloie, dida abidi moholö nea sähala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema

säla obëgësalea, Sege ne moholö amogida walio dia bëgëla moholöi mademelë. Hobeada dia bëgëla moholömelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloie, edoea na walio di bëgëla moholöi madedu. Nie namolö amo digali fisiga gamolöi neamelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Die namolö amo dofä negali fisiga gamolöle. Na dima dofä gelola sähago. Haea gagalugo gawalia gäla made neëgi, nafi bu ohodoala dia ne dawa madela sämolömelëla säi.

14

Yesuea Naado neebee moholö idi, ne neawela säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia yöia idogola säosäola namiabio. Godema asigi afädë negemalo. Amase, nemage asigi afädë negemalo. ² Nie Naadoie mosöa hogoli yafie dialea. Amoli maade galebeda, na dilima made sälabio. Dili namolö sege amo daiamolöie, ne ami moholömelë. ³ Awäla dili namolö sege amo daiala negesilahilä, sege ne namolöia ami dilige nebalä nihiligila namolöie, na dili bu bea obëgemolömelë. ⁴ Ne moholö idi amoda dilia dawadigi nebegomelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, Domasaea ema nabahalea, Dafidilo Geloie, sege di moholö amoda nilia dawa made. Hä, di idi gowegi moholö neala nilia abilia helësëmolöi gabula nabi. ⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Idige, ado dofäge, amase, namolöge, nihine neawe. Afädë Naado neebee moholö, ne neebee made maaseda, moholöi mademelë. ⁷ Dilia ne dawa galëda, Naadoge dawadigi. Giso,

dilia walio mi gäwila, e bealahilä dawadigis-agomelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, Filibia ema sähalea, Dafidilo Geloie, Diado nilima olemo. Oleseda, nilia dofeala helësëmolömelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Filibi, segeyo sedade ne dilibalä nelo amo, dia aso, ne dawa made neale. Afädëa ne meli neebe ameada Naadoge meli nea. Amala hamolo dibe amo, dia diado nilima olemola säi amoda, abeahäladu. ¹⁰ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neebewegi, dia dofä gabula made helësësale. Na dilima ado säla iaha neebeweda, nie asigiamu säla iaha made. Naado e nema neebe amea ie hamoi amo hamosamelë. ¹¹ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neamelëla säsewe nabalahilä, dofä gabula helësëmalo. Dofä gabula made helësësa galëda, hamoi hamosa neebewe beala dofä gabula helësëmalo.

¹² Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa nema asigi afädë negei neebe amea na hamoi hamosa neebewe gadola hamomolömelë. Ne Naado neebea awäse ameada, nema asigi afädë negei neebe amea na hamosa nelo amo baagila awäla, hamoi edefade hamomolömelë. ¹³ Malöea hamosebe amea Eedoie ei gauia adamäia, dilia nie ëigi nea nelebo afädë ëdëgëseda, na hamomolömelë. ¹⁴ Dilia nie ëigi nea nelebo sulubadela ëdëgëseda, na hamomolömelëla säi.

Yesuea Eleloi Gesami moholömelëla säi

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia ne boba hamoi nea galëda, na hamomalola säsebewe gadola bëgëla hamosa namolömelë.

¹⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo elö, na Naadoma

nabulömelë. Eada diligali ïmolömelë. E maalahilä, dilibalä namolöi namolömelë. ¹⁷ Ugila Negela Gelolasilo amoda dofä sälo Gesamimelë. Nagadaia udia dolöea e made melëlo, dawa made amea, e nimolöi mademelë. Gasoda, e dilibalä neebe ameage, amase, dilima nogila digala namolö ameage, dilia e dawadigimelë.

¹⁸ Na dili guluba gadoi namiäia dïgila moholö mademelë. Neda dili neebee obëgëmolömelë. ¹⁹ Holöfali nelolahilä, nagadaia udia dolöea ne made bimolö. Gaso, diliamu bimolömelë. Ne neebe ameada, dilige namolömelë. ²⁰ Ne Naadoma neebe amoge, dili nema neebe amoge, amase, ne dilima neebe amoge, segeyo amo gala dilia dawadigisa maademolömelë. ²¹ Afädëa na hamomalola säsebe amo nealahilä, bëgëla hamosa neebe ameada, ne boba hamoi nea. Afädëa ne boba hamoi neebe amoda, Naadoeage e boba hamoi namolömelë. Amase, nage e boba hamolahilä, nihine ema ulufala olemolömelëla säi.

²² Amala säi amo nabalahlä, Isagaliada made, Yudasa elöea ema nabahalea, Dafidilo Geloie, nilimada di ulufala olesalea, oböla, nagadaia udia dolö nefolalebe amolimada, di made ulufala olemolömelëla säi amoda, mi edoïela nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Afädëa ne boba hamoi neebe ameada, nie ado bëgëla hamosa namolömelë. Naadoea e boba hamoi nea, e neebee ami Naado ali haligila maalahilä, ebalä aligimolömelë. ²⁴ Afädëa ne boba made hamoi neebe ameada, nie ado bëgëla made hamomolömelë. Dilia ado nabaha nebegoda, nie ado made. Naado ne digamalala sälo amoïe adomelë.

²⁵ Ne made awäla, dilibalä neada, ado amo na dilima säla iaha nelo amomelë. ²⁶ Gasoda, dili Ugila Negela Gelolasilo, Eleloi Gesami Naadoea nie ëigila fisiga wemolö amo maalahlä, ea dilima nelebo sulubadela olelesa maademolömelë. Na dilima säla iaha nelo amo sulubadela, ea dilima helësëlasimolömelë.

²⁷ Na dalulasilo dilibalä diamiaia dilima iahagomelë. Nie dalulasilo amo diligali iahago. Na iase amoda, nagadaia udia dolöea ilo amo gadoi iaha mademelë. Hä, dilia yöia idogola säosäolage, bedälage namiabio. ²⁸ Na dilima sähalea, Ne awälahlä, dili neebee bu obëgëmolömelëla säi amoda dilia nabi amomelë. Amo nabala nema boba hamoi galebeda, ne Naado neebee awäsewégi dilia obeägilabio. Mida, Naado eda ne baagila, edefademalä nea. ²⁹ Nelebo amo made besela galala neebee amo gaalu, na dilima säla iaha nelo amomelë. Säla i amo gadola hamose beaseda, dilia asigi afädë negemäiaiemelë.

³⁰ Na dilibalä ado sedade säha namolö made gabumelë. Mida, nagadaiaie busa neebee amo moholö ga made dialea. Ea nema nelebo afädë hamomolö made bimolömelë. ³¹ Gasoda, nagadaia udia dolöea na nie Naadoma boba hamoi neebee amo helësëmäia, na Naadoea hamomalola säse amo gadolamu hamolomelë.

Hä, nowemo. Afiadila säi.

15

Yesuea i gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neamelëla säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, I gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neawe.

Amase, gelebi sagai sigi aligiloda Naado neamelë.
² Nema adomo dila neebe amogi, afädë gägä made negelo neebe amoda, Naadoea damula fisilomelë. Adomo elö gägä negelo neebe amoda, gägä yafie negemäia, Naadoea dagabola digila hahamogisa aligilo nea. ³ Na dilima ado säla i ameada, dili nigime häsa maadei nefolaleagomelë. ⁴ Dilia nema dila namialo. Nage dilima dila namolömelë. Adomo afädëa i gelebi ëfë mima dila made hïdo nea, gägä negelo made amo gadola, dilia nema dila made aligiseda, gägä negemolöi mademelë. ⁵ I gägä negelo gelebi ëfëda ne neawe. Dilida adomo gadoi nebego. Afädëa nema dila, amase, nage ema dilala aligiseda, eada gägä yafie negemolömelë. Dilia ne fisila dihilidomu nea, nelebo afädë hamomolöi made nebego. ⁶ Afädëa nema dila made aligiseda, eda i adomo dagala fisisegi bausolo amo gadoi nea. Adomo dagala digai bausoi diëgi, ilia gafedelahilä, nulo wisebea ami sadia idogola gobemolömelë.

⁷ Dilia nema dila, amase, nïe adoeage dilima dilala nea, dilia hamesebe amo gadoi ëdëgësedä, ëdëgëse amo gadoi diligali imolömelë. ⁸ Dilida ne bëgëla aulo nea, gägä yafie negeseda, Naadoie ëi gauia adogomolömelë.

⁹ Naadoea ne boba hamose amo gadola, nage amo gadola wäla dili boba hamosa nelomelë. Nïe boba hamolo amogida dili namialo. ¹⁰ Na nïe Naadoea hamomalola säse amo bëgëla hamosa nea, ie boba hamolo amogi ne neebewe gadola, dilia na hamomalola säse amo bëgëla hamosa aligiseda, nïe boba hamolo amogi

dilige namolömelë. ¹¹ Na helësésaleada, nïe obeägïlo dilima negemäiage, amase, dilile obeägïlo dilile isogi nobamäiage, na dilima ado säla ïaha neawemelë. ¹² Na dilia hamomäia säsebe amoda gowemelë. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hahamosa namialo. ¹³ Afädëa ïe damelëgali ïe namolö amo fisiga gasesa, ea ïe damelë boba hamose ameada, boba hamolo sulubadela baagila aulomelë. ¹⁴ Na dilima hamomalola säse amo gadola hamoseda, dilida ne damelëmelë. ¹⁵ Na walio dili hamoi hamolasilo neala sähalea säha made. Hamoi hamolasilo neebe ameada, ïe busa neebe amea abodo gadoi hamosadula dawa made aligilo. Gaso, na dilima damelëla säha. Mida, Naadoea säse nabi amo sulubadela na dilia helësëmäia säla ïaha maadei amomelë. ¹⁶ Dilia ne memelei made. Na dili memelela, dilia awäla gägä yafie negemäia nafolala memelelasimelë. Amase, dilia gägä negela diamolöi diamiäia hamogilasimelë. Amala hamoi nea, dilia nïe ëigi Naadoma nelebo afädë ëdëgëseda, ea ïaha maademolömelë. ¹⁷ Amaimo, na dilia hamomäia säsebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hahamosa namialola säi.

Nagadaia udia dolöea ïe bëgëla aulo nefolalo amolima bimolö habobamolömelëla säi

¹⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia udia dolöea dilima bimolö habobaseda, dafidi nemadale bimolö habobai nelo amo helësëmalo. ¹⁹ Dilige nagadaia udia dolö amoli gadoi nelo galebeda, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, ili sosogo nefolalebe amolibalä boba hamolo amo gadola, dilibaläge boba hamola aligilabiomelë. Amai gaso, dili nagadaia udia dolö

nebegi na besela neala memelelasi. Ameada, dili nagadaiaie made nefolalebe goeada, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, dilima bimolö habobasebemelë. ²⁰ Na dilima ado säla i amo helësëla obëgëmalo. Hamoi hamolasilo neebe ameada ie busa neebe amo made baagilo. Ila ne neala sëlasi ameada, dilige neala sêlasimolömelë. Ila nie ado bëgëla hamoseda, amase, dilile adoge bëgëla hamomolömelë. ²¹ Amolia dilima hamomolömelëla säi amo sulubadelada, dili nie ëigi neebe ameage, amase, ne misialala sälo neebe amo dawa made nefolalebe ameage, amala hamomolömelëla säla i amomelë. ²² Na ilima ado mala säla imolö made misi galebeda, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Gaso, walio ilia, nilia dawa made nea hamoimelëla sämolö uli bimolömelë. ²³ Nema bimolö habobaha neebe ameada, Naadomage bimolö habobaha nea. ²⁴ Amaimo, ne ili adebawi nea, afädëa siiba hamolo made gadoi hamosa nelo amo ilia bimäia, made hamosa nelo galebeda, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Be, na hamoi amo ilia bealahilä gaso, nemage Naadomage bimolö habobaha neagomelë. ²⁵ Ila amala hamoi amoie, ilile Ado säla negei dibe amogi, säla dëdëla negei dibe amoda gowe. Habobamolö mi madegi, memalä ilia nema bimolö habobaimelëla, säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amai.

²⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo, Naadobalä neebe amoda, na e dilima fisiga idamolömelë. Eda dofä sälo Gesami, Naado neebeala moholömelë. E maalahiläda, ne ulufala säla iaha namolömelë.

²⁷ Amase, mi gäwialafäi amila dili nebalämu nelo

ameada, diliage ne ulufala säla ïmolö galeamelëla Yesuea säi.

16

¹ Dilia asigi afädë negei nebege dīgila made mosäia, na dilima ado we säla ïhawemelë. ² Iliä dili gedolo mosöa amila segea beselala fisimolömelë. Amase, segeyo afädë besela galamolö amogi, afädëa dili nufudahalea, eada Godeïe hamoi hamolasisala helësëla, dili nufulömelë. ³ Iliä Naadoge nege dawa made amea, amala hamomolömelë. ⁴ Amala hamomolömelëla säsebewe hamoseda, säi amo gadola hamosa gabula helësëmäia säla ïahagomelëla säla ï.

Yesuea Eleloi Gesamia hamoi hamomolö amoïe säi

Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nelebo amala hamomolömelëla, na dafidi mi gäwïa amila made säla ïala nelo amoda, ne dilibalä nelo amea, made säla ïala nelomelë. ⁵ Amai gaso, walioda, ne misialala sälo amo neebee moholö neamelë. Amai, nema diligi afädëa di abododi moholö neala made nabasebego. ⁶ Amala säsewegida, oböla dilile asigigi edefademalä bobailösebego. ⁷ Bobailösa gaso, na dilima dofä säla ïahago. Ne moholö ameadä, dili ugila negesalea ne moholö neamelë. Na dili dīgila moholö made galebeda, Ugila Negela Gelolasilo amo dilibalä namolö made maalabiomelë. Ne awäseda, e dili neebee digamalamolömelë. ⁸ E maalahilä, nagadaia udia dolöma nafadedä gowe gadoimelëlage, mala mogoida gowe gadoimelëlage, amase, Godea gomalä mogemolömelëlage ea fädäla säla ïmolömelë. ⁹ Iliä nema asigi afädë made negei

neebe ameada, nafadedada gowe gadoimelëla fädäla säla ïmolömelë. ¹⁰ Ne Naado neebea awäsedä, dilia ne bu elö made bimolö ameada, mala mogoida gowe gadoimelëla fädäla säla ïmolömelë.* ¹¹ Sege sulubadelagi nefolalebe amolile beaha aligilo neebe amobaläda, Godea gudila mogei neebe ameada, Godea gomalä mogemolömelëla fädäla säla ïmolömelë.*

¹² Na dilima ado sämolö yafie gaulea gaso, dilia waliomu neala gaumolöi made gabu.

¹³ Amai gasoda, dofä sälo Gesami e maaseda, ea dilile asigi neala mogolasila, ado dofä amo sulubadela helësëlasisa maademolömelë. Ea hile asigia säla ïmolö mademelë. Ea säse nabase amomu säla ïmolömelë. Amase, nelebo hobeala hamomolö amoie fädäla säla ïmolömelë. ¹⁴ Ea nie ado gaula maala, dilima säla ïmolömelë. Amala hamose ameada, nie ëige, nie geloige gauia adogomolömelë. ¹⁵ Nelebo hulu sulubadela Naadoie dibe amoda, nie dialea. Amala dibe amea na sähaleada, Nie dibe amo Gesamia gaula maalahilä, dilima säla ïmolömelëla säla ï amomelëla säi.

Yöi dibeä amila hobeala obeägïmolöla säi

* **16:10:** 16.10 Nagadaia udia dolö ilia Yesubalä gudilahilä sähalea, Ea mala mogoi made hamoi ameada, eda nufudala baagomolö dialeala säi. Amala säi gasoda, Godea Yesu neala nowela ifosisebegi, e ebalä samolö fedai. Ameada, Godea udia dolöma Yesuea mala mogoi hamoimelëla ulufala olei dialea. * **16:11:** 16.11 Nagadaia udia dolö amolia Yesu baagose amo bealahilä, Yesu eda hä gudi digai gabula helësëi. Gaso, Godeie siia Yesu eda gudi digai made. Yesu e baagoi ameada, Godea mugabe Saidanibalä gudilahilä, ïe geloi amo haila fisi.

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo ede made nelolahilä, dilia ne made bimolömelë. Oböla, segeyo ede made nelolahilä, hobeala bu bimolömelëla säi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahilä, ie bögëla aulo odoaea hilidomu didiähalea, Ea nilima säsebe amoda edodu. Ea ede made nelolahilä dilia ne made bimolömelëla säi amoge, ede made nelolahilä, dilia hobeala bu bimolömelëla säi amoge, amase, ne Naado neebee moholö ameala säi amoge, ea edo helësëla säidu. ¹⁸ Aso, sähalea, Ea ede made nelolahiläla säi amoda, edo helësëla säidu. Amoie mida, nilia made helësësebela säla didiäha dilo. ¹⁹ Iliä Yesu ema naba obögëdeläla helësësebe amo hi dawadigilahilä, ea ilima sähalea, Dihilimu ado na säi amoie mi hogola didiäha dibegoda, na sähalea, Ede made nelolahilä dilia ne made bimolömelëla säi amogige, amase, ede made nelolahilä hobeala ne bu bimolömelëla säi amogige mi hogola didiäha dialeale. ²⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Dilida didigaola diisa neëgi, udia dolö nagadaia mala hamolo amolida obeägisa namolömelë. Dilida yöi edefade namolömelë. Oböla hobealada, dili yöi nelo amo bu obeägilo bedefamolömelë. ²¹ Udiaea malö ägümolö salea sëmölö fu besela galase gaaluda, asigi säosäosa filo. Gaso, ea hä malö ägüla maala saleada, dafidi sei amo elabolahilä, ea hä, nagadaiawi malö ägüi amogi obeägilo. ²² Amo gadola wäla, walioda hä dili yösa nefolalea. Hobeala na dili bu beasolo amo galada, dilile iso asigigi obeägimolömelë. Dilia obeägimolö amoda afädëa neala hogosa helemolöi made bimolömelë. ²³ Segeyo amogida, dilia nema afädë made nabulömelë. Na dilima dofä gelola

sähago. Dilia nïe ëigila Naadoma nelebo afädë ëdëgëседа, ea nabala ïmolömelë. ²⁴ Dafidi dilia nïe ëigila nelebo afädë ëdëgëла made nelo gasoda, ëdëgëmalö. Obeägïlo dilima nobamäiaïe, nelebo afädë ëdëgëседа, dilia gaula namolömelëla säi.

Yesuea nagadaia galu sulubadela nufuda salalahilä, baagila asi neawemelëla säi

²⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Na dilima säla ïaha nelo amoda, ado besulamu säla ïaha nelömelë. Hobeala segeyo afädë besela galasegida, na dilima ado besula made, Naado gowe gadoi neamelëla säla ulufadigimolömelë. ²⁶ Segeyo amo gala neada, dilia nïe ëigila Naadoma ëdëgëmolömelë. Na Naadoma dilile säsimolömelëla säha mademelë. ²⁷ Naadoea dili boba hamosa neamelë. Mida, dilia ne boba hamola, ne dofä Gode neebeala misi gabula helësëi neebe gogi. ²⁸ Naado neebeala maala nagadaïawi digala neawe. Oböla waliöda, sege we digila Naado neebea bu obëgësamelëla säi.

²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ïe bëgëla aulo amolia sähalea, Agua, dia besula made säla, dofä ulufadigila säsebegö. ³⁰ Nilia walio helësësalea, diada nelebo sulubadela dawadigisa maadei ameada, afädëa dima nabolöi madela helësëawemelë. Ameada, nilia dida dofä Gode neebeala misi gabula helësësa neamelëla säi.

³¹ Yesuea ilima säla obëgësalea, Waliöda dilia asigi afädë negei neago gaso, ³² nabuö. Segeyo afädë besela galamolö amoda, hä, besela galahagömelë. Amo gala dili sulubadela dusudasila sege dihili nelöa ami afufula,

ne nihidofali digila fisala dusudasila afiaha maademolömelë. Amamolö gaso, ne nihido made, Naado haligila neamelë. ³³ Na dilima ado amo säla iaha nelo amoda, dilia nema dilahilä dalulo gaula namiäiaie, säla iaha neawemelë. Nagadaiawi neada, dili yöi bimolömelë. Gaso, asigi gelomalo. Na nagadaia galu sulubadelabalä nudula salolela baagila asi neawemelëla säi.

17

Yesuea ie bögëla aulo amoli helësëla Eedoma adolasi

¹ Yesuea ie bögëla aulo amolima ado amoli säla iaha maadelahilä, Selesaia mosöa sida adogola nea sähalea, Naadoo, segeyo amoda hä, besela galai gabuwe. Die malöea die ei ilibia amo olemäiaie, dia malöie ei ilibia amo olemalo. ² Mida, dia udia dolö ema i amoligali, ea namolöi namolö imäiaie, ea udia dolö sulubadelaie busa namiäia, dia egali geloi i gabumelë. ³ Namolöi namolö amoda gowe gadoi. Gode dofäda dimu neebela helësëlo, amase, Yesu Geleso dia fisiga wei gabula helësëlo amomelë.

⁴ Hamoi dia hamomalola säla i amoda na hä, hamosa maadeimelë. Amala hamosa nelo ameada, ne nagadaiawi nea, die ei ilibia amo ilima oleimelë. ⁵ Naadoo, siiba naga föi we made hamola ne dibalä nea, nie ei ilibia nelo amo gadola, die siigi ei ilibia nelo amo bu imalo.

⁶ Nagadaiawi nelo dolö odoa, dia nema i amolima die ei olesa nelomelë. Die nelo amoli dia nema iasio. Iliä die ado nabala dia säi amo bögëla hamoimelë. ⁷ Nelebo sulubadela dia nema i amoda, dimadila misi gabula ilia hä, helësësa

maadei neamelë. ⁸ Mida, dia nema ado säla ï amolida, na ilima säla ïaha maadesebegi, ilia hä, niimelë. Nealahilä, ne dofä di neebeala misi gabula helësësa maadei nea. Amase, dia ne dofä fisiga wei gabula helësësa maadei neamelë.

⁹ Na ili helësëla dima adolasisawe gasoda, nagadaia udia dolö sulubadela helësëla adolasisa mademelë. Na adolasiseweweda dia negali ï amolimu helësëla adolasisamelë. Amoïe mida, ilida dië neebe amoïe. ¹⁰ Udia dolö nïe neebe amoli sulubadelada dië neamelë. Amase, dië neebe amoli sulubadelada nïe nea. Ili mala hamosebe amea, nïe ëi ilibia amo olesebemelë.

¹¹ Hä, walioda ne di neebee moholö neawe. Neda nagadaiawi made namolö. Ilimu wi namolömelë. Naado Hedabi Eleloifalie, ali afädëdi neebewe gadola, ilige afädëdi namiäia, dia dië ëi nema ï amoïe geloia ili sigi namialo. ¹² Ne ilibalä nelo amogida, dië ëi nema ï amoïe geloia ili sigi nelomelë. Na ili sigi nebegida, afädë dabadigi mademelë. Be, dolö afädë dabadigimolö nelo amomuda hä, dabadigimelë. Amala hamoi amoda ado Godeïe bebagi dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäia. ¹³ Walioda hä, ne di neebee maahago. Gaso, nïe obeägilo ilile isogi nobamäia, ne nagadaiawi nea dima adolasisamelë.

¹⁴ Na ilima dië ado säla ïaha nebegi, nagadaia malamü hamolo neebe amolia ilima bimolö habobaha nelomelë. Mida, ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made neebe amea. ¹⁵ Na dima adosebe amoda, nagadaiawila dia ili sigi mosäia made adosamelë. Nafade hamolo busaea ili neala nafadelasiloea, dia sigi namiäiaïe adosamelë. ¹⁶ Ne nagadaia

sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia
 sosogo made nea. ¹⁷ Die adoda dofä sälo dialea. Ili
 nafolala dihile namiäia, dofä sälo ado amea, dia
 ilile isogi hamoi hamolasimalola sähago. ¹⁸ Dia
 nema nagadaiawi udia dolö nefolalebe welibalä
 namiäia fisiga wei amo gadola, nage ili udia dolö
 nefolalebea ami afufumalaimelë. ¹⁹ Na ili helësëla,
 ili dihilefalï dofä nafolala namiäiaie, nege dima
 odala äala neawe.

²⁰ Dima dolö amolimu helësëla adolasisa
 mademelë. Ili ado säla äase amo nabala,
 nema asigi afädë negemolö amolilege gedola
 adolasisagomelë. ²¹ Nada ili afädëdi namiäiala
 helësëla adolasisago. Naadoo, di nema neebe amo
 gadolage, amase, dima ne neebe amo gadolage,
 ilida alïma namiäiala hamesa. Nagadaiawi udia
 dolö nefolalebe amolia, dia ne dofä fisiga wei
 gabula helësëmäiaie amala adolasisago. ²² Ali
 afädëdi neebe amo gadola, ilige afädëdi namiäia,
 dia nema geloile, ëi ilibiale i amo, na iligali ïmelë.
²³ Ne ilima neebe ameage, amase, di nema neebe
 ameage, ili dofä afädëdi namiäiaie. Amoie mida,
 nagadaiawi udia dolö nefolalebe amolia dia ne
 fisiga wei gabula helësëmäiaie, amase, dia ne
 boba hamose go gadola, ilige boba hamoi gabula
 helësëmäiaiemelë.

²⁴ Naadoo, dia udia dolö nema i amoli ne
 namolöia ami ili nihiligila namiäiage, amase, nie
 ëi ilibiale, yo digalole dia nema i amo bimäiage
 hamesamelë. Naga föi made hamola nea, dia ne
 edefademalä boba hamosa nelo amea, ëi ilibia
 amoge, yo digalo amoge ïmelë. ²⁵ Mogoi neebe
 Naadoo, nagadaia sosogo nefolalebe amoliada di

dawa made gaso, nada di dawadigimelë. Amase, ne sosogo nefolalebe ilia dia ne fisiga wei gab-ula dawadigisa maadeimelë. ²⁶ Na ilima die ëi ulufalasi. Dia ne boba hamoi amo gadola, boba hamolo amo ilima diamiäiage, amase, nihine ilima namiäiage, die ëi, hä, ulufalasisa namolömelëla adola wagai.

Yesuea yöi gaula së naala baagola nowei

18

(Yone 18-20)

Yudasaea Yesu hololöi

(Madiu 26.47-56, Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53)

¹ Yesuea Godema adosa maadelahilä, ie bögëla aulo amolalibalä segea doadigila awäla ödä Gidolono dögëla alömodi asi. Sagai afädë dibeami ie bögëla aulo amolali awäla besela galai. ² Sagaia amida dafidi Yesuea ie bögëla aulo amolibalä segeyo yafiegi ami gedosa aligilo. Amala gedolo ameada, Yudasa e hololölo amea dawadigi nelo. ³ Amai ameada, Olomo ami dolö odoage, Godeie mosö idihë aligilo odoage, Felesi dolö odoaeage gobela ilo busa amoliage mosalosebegi, ilia gele gamalige gaula, amase, nufidelo neleboge gagaulahilä, sagaia ami Yudasaea ili sigi asi. ⁴ Maasebegi, Yesuea ema hamomolö amo sulubadela hi dawadigilahilä, doadigila awäla ilima nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaila nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ilia ema säla obögësalea, Niliada Nasalese dolö Yesu

hogola misila säi. Amalebe, Yesuea ilima säla obëgësalea, Amoda nemelëla säi. E hololölo Yudasa amoge ilibalä misi nelo. ⁶ Yesuea, amoda nemelëla säi amo nabalahilä, ili badadi gasia imomogola nagadaia fila didigafui. ⁷ Amasebegi, Yesuea ilima bu nabahalea, Dilia nowë hogola mofaila nabi. Amalebe ilia sähalea, Niliada Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. ⁸ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na dilima dafidi säla i amo, amoda nemelë. Dilia ne hogosa galëda, dolö nefolalebe gowe ili mosäia fu imola säi. ⁹ Dafidi hi sähalea, Naadoo, dia dolö negali i gowe ili afädë made dabadigila säi amo gadola gausiala digamäia amala säi. ¹⁰ Saimono Fidaea nudulo helebe afädë gaula misi amo dusugala neawelahilä, gobela ilo Busa Edefadeie hamoi hamolasilo amo nufi. Nufudasebegi, gëhe dafädimadi amo dagala salisi. Hamoi hamolasilo amoie ëida Malagusi. ¹¹ Amala hamosebegi, Yesuea Fidama sähalea, Dia helebego dihï salelo amogi sala obëgëmo. Dia helësësaleada, Naadoea ödä iigi usi i gowe na made molö gabula helësësalela säi.

Ilia Yesu Anasa neebee sigi asi

¹² Amalebegi, ami dolö amoliage, ilile beaha aligilo busaeage, amase, Yu ilile idihë aligilo amolaliage, Yesu gaulahilä ëfëa nafodoi. ¹³ Amalahilä, ilia e Anasa neebeadale sigi asi. Anasa eda Gaiafasaie esöa nelo. Gäheo i amogida, Gaiafasa eda gobela ilo Busa Edefade nelo. ¹⁴ Dolö ameada Yu ilima dafidi sähalea, Afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofea gabumelëla säi.

Fidaea Yesu dawa madela säi
(Madiu 26.69-70, Maga 14.66-68, Ulugu 22.55-57)

¹⁵ Saimono Fidage bégëla aulo elöge Yesu awäse amo gadola bégëla hobeala asi. Bégëla aulo elö amoda gobela ilo Busa Edefade amea dawadigi nelo. Ameada, e Yesubalä gobela ilo Busa Edefade amoie yala isogi nogila digai ¹⁶ gaso, Fida eda yala idi galo baagido nelo. Amala nebegi, bégëla aulo elö, gobela ilo Busa Edefadea dawadigi amea udia dolisä idi galo beaha aligilo amoma sälahilä, ea Fida yala isogi sigi digai. ¹⁷ Sigi digasebegi, udia dolisä idi galo beaha aligilo amea Fidama nabahalea, Dige dolö goweie bégëla auloledula nabi. Amala nabasebegi, ea säla obégësalea, Ne mademelëla säi. ¹⁸ Gögisebegi, hamoi hamolasilofulo, idihë aligilofulo amolia nulo gobelahilä, gögï hausa nefolalebea ami, Fida eege ilibalä ami gögï hausa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade amea Yesubalä gudi nabi
(Madiu 26.59-66, Maga 14.55-64, Ulugu 22.66-71)

¹⁹ Amo gala, gobela ilo Busa Edefade amea Yesuma ie bégëla aulo amolilege, ea ado säla olelei amoiege nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, Yesuea säla obégësalea, Nada udia dolö nefolalebe amoli sulubadelama ulufala säla olelesa nelo. Segeyo sulubadelagi gedolo mosöage, Godeie mosöage, sege Yu ili gedosia ami olelesaleada, afädë musügä negela made olelesa nelomelë. ²¹ Edoie dia nema nabaha. Na mala säla iase nabelo amolima nabualo. Na säi amo ilia dawadigi neagomelëla

säi. ²² Yesuea amala säsebegi, idihë aligilo dolö afädë ga made nelo amea nabalahlä, Yesu e naabo gafea nufudalahilä nabahalea, Dia gobela ilo Busa Edefade egowe gadoima egomalä säla obëgëmolöi gabulela nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na nafade säi galëda, gowe asiala säimelëla nefolalebe gowe ilia nabuäia fädäla sämalö. Be, na mogola säi amogi galëda, dia ne edogi nufudahala nabi. ²⁴ Amalebe, Anasaea Yesu e gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa nebea sigi mosalola säsebegi, Yesu e ëfëa nafodoi amola wäla sigi asi.

*Fidaea Bu elö Yesu dawa madela säi
(Madiu 26.71-75, Maga 14.69-72, Ulugu 22.58-62)*

²⁵ Saimono Fida e nulo gobeia ami gögö hausa nebegi, ilia ema nabahalea, Dige ie bëgëla aulödudula nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Ne mademelëla säi. ²⁶ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo afädë ami nelo amoda, dafidi Fidaea gëhe dagala sali amoie sosogo nelo, amea Fidama sähalea, Sagaia ami ebalä neebe na meli amoda di madelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Fidaea bu elö sähalea, Ai. Ne mademelëla säi. Amala säia gai amole, haea gagalugo gawalia gäi.

*Ilia Yesu e Bailadi nebea sigi asi
(Madiu 27.1-2, 27.11-14, Maga 15.1-5, Ulugu 23.1-5)*

²⁸ Amala hamolahilä, ilia Yesu e Gaiafasa nebea amila Beledoliama mosöa ami sigi asi. Yosefali sigi asi amoda, Yu dolö ilida Godeie siigi nigime

baai made aligilo amo damumolöi made gabugi, ili mosöa ami nogila digala made, segea nelo. Mida, ilia Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie amai.* ²⁹ Ili segea ami nebegi, Bailadi e segea fedalahilä ilima nabahalea, Dolö goweada edo nafade hamosebegi gudimolöie sigi misila nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, ilia ema säla obögësalea, Ea nafade made hamoi galebeda, nilia e sigi made maalabiomelëla säi. ³¹ Amalebe, Bailadia säla obögësalea, Dihilile mala dibe amo gadola gudimolöie, dihili e sigi obögëmalola säi. Amala säsebegi ilia ema sähalea, Nilia gudilahiläda, dolö afädë nufulöi mademelëla säla negei dialeamelëla säi.* ³² Amala säi amoda, dafidi Yesuea sähalea, Nema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olei amo gadola gausiala digamäiaie säi. ³³ Amala säsebegi, Bailadi e Beledoliama mosö isogi bu nogila digala, Yesu welahilä ema nabahalea, Dida Yu ilile ginilela nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia dihï asigia

* **18:28:** 18.28 Beledoliama mosöda Gabenaie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo. Gamane dolö busa Bailadige, amase, ie sosogo amolige Olomo dolö ameadä, Yu ilia Godeie siigi nigime baai made aligilo amoda, ilia bögëla hamolo made nelo. Amala hamolo ameadä, Yu ilia asigisaleada, ilia fii odoa ilile mosöa nogila digasada, Godeie siigi ili nigime baamolö gabula asigi. Udia dolö Godeie siigi nigime baai amolia Baagila Asi Segeyo amoie molö nulo made.

* **18:31:** 18.31 Yu ilile sege amoda Olomo ilia beaha nelo. Ado odoa gudimolö galëda, Yu hili gudila hamogimalola säsegi, gudisa aligilo. Gasoda, Yu ilia gudisaleada, dolö afädë nufudala baagomalolada sälo made dilo. Mida, Olomo ilia sähaleada, Yu ilia dolö nufuabiola säla negei dilo. Dolö i fügäigi baala negela nufidelo mala amoda, Olomo iliamu amala hamolo negei dilo.

helësëla nabahale, ma, odoaea nieëe säi nabala nabahalela nabi. ³⁵ Amala nabasebegi, Bailadia säla obëgësalea, Neda Yu dolö gabule. Dihile fifalä amoliage, gobela ilo busa amoliage di nie naabogi gausi amoda, dia edo hamoi amea amahala nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na beaha maadela sigi neebe amoda nagadaiaie mademelë. Be, nagadaiaie galebeda, Yu dolö ilia ne gauloea, nie hamoi hamolo amolia nudulabiogoda. Na beaha maadela sigi neebe amoda, hä, nagadaiaie mademelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Bailadia ema sähalea, Hä, di dofä beaha aligilo gini madelela säi. Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihï ne beaha aligilo gini neala säsebegomelë. Ado dofä amo säla ïaha maademäia nagadaiawi digasebegi, ne nemea neegela ägüi amo neawe. Udia dolö dofä sälo sosogo nefolalebe amoli sulubadelaeada, nie ado nabelo neamelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, Bailadia ema nabahalea, Ado dofä amoda edodula nabi.

*Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemalola säi
(Madiu 27.15-31, Maga 15.6-20, Ulugu 23.13-25)*

Bailadia ado säha maadela, segea bu doadigila fedala Yu dolö amoli neebea awälahilä, ilima sähalea, Ema nafade afädë made beagoleimelë. ³⁹ Amai gaso, na dilile mala dibe amo gadola, Baagila Asi Segeyo besela galaseda, galabaia dolö afädë dihilima fisigälo. Amo gadola, na walio Yu udia dolöie beaha aligilo gini gowe dihilima fisigädulela nabi. ⁴⁰ Amala nabasebegi, ilia gelola uuala säla didigahalea, E mademelë. Balabasa

fisigämalola säi. Balabasa eada fa neaha aligilo nelo.*

19

¹ Amala säi amo nabalahlä, Bailadia Yesu sigi awäla e fägämaloi. Fägälahilä, ² ami dolö amolia ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi nasigila amalela ie busagia salugasilahilä, fagulo bëi didiga salugalo afädëge salugasi. ³ Salugasi nebegi, ili e mia ga madela mafulahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginie, di go gabiola sälahilä, naabo gafea fadaha nelo.*

⁴ Bailadi e bu elö doadigila fedalahilä, ilima sähalea, Dolö gowema nafade afädë made beagolei gabula helësämäia, na dili nebea gui sigi segea doadigila fedahagola säi. ⁵ Yesu e ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi amalela salugasi amola, fagulo bëi didiga salugasi amola wäla fedasebegi, Bailadia ilima sähalea, Dolö amoda gowemelë. Bimola säi.

⁶ E bealahilä, gobela ilo busa amoliage, idihë aligilo amoliage, uuala säla didigahalea, Eda i fügäigi baala negemalola säla didigai. Amala säla didigasebegi, Bailadia ilima säla obëgësalea, Dihili e sigi awäla, i fügäigi baala negemolö mosalo. Nada ema nafade afädë made beagoleimelëla säi.

⁷ Amala säsebegi, Yu ilia ema säla obëgësalea, Nilia ado afädë säla negei galea. Ea e Godeie malöla sälo ameada, ado säla negei dibe amo bëgëla, e nifulö dialeala säi.

* **18:40:** 18.40 Dawadigi dolö ili yafia helësësaleada, Balabasa eada Olomoge, Yuda gädilige, hails digimolöie nudulo amoligi afädëda e nelola helësëi. * **19:3:** 19.3 Madiu 27.29gi säi dibe amo bimalo.

⁸ Ado amo nabala Bailadi e edefademalä bedalahilä, ⁹ Beledoliama mosö amoie mumusogi bu nogila digalahilä, Yesuma nabahalea, Dida abidi fii dolöla nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema made säla obögëi. ¹⁰ Made säla obögësebegi, Bailadia ema sähalea, Dia made säla obögësale. Di fisigämola sämolöie geloige, i fügäigi baala negemola sämolöie geloige na gaulube amo, dia made helësäsalela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Gode ilibia neebe amea dia nema hamomäia geloi made i galebeda, dia nema hamomolö amo, hamomolöi made bealabio. Be, dolö die naabogi gausilo amea nafade hamoi amoda dia hamoi amo baagila, nafade edefademalä hamoimelëla säi. ¹² Bailadia amala säi amo nabalahilä, Yesu fisigämolöie idi hogoi. Gasoda, Yu ilia uuala didigala sähalea, Dia dolö go fisigäla fisiga gaseda, dida Sisaie damelë mademelë. Dolö afädëa hï e ginila säsebe amoda Sisabalä ado niimelëla säla didigai. ¹³ Amala säi amo nabala Bailadia Yesu sigi segea doadigila fedalahilä, sege ëi Igi Bealë Baledi difolalebea ami gudi mogesalea filo amodaia sulo. Sege amoie ëi Hibulu adoeada, Gabadala sälo. ¹⁴ Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö daialo segeyo amo gala eso mogosebegi, Bailadia Yu udia dolö ilima sähalea, Dilile beaha aligilo gini amoda gowemelë. Bimola säi. ¹⁵ Amalebe, ilia uuala didigahalea, Nufualo! Nufualo! Eda i fügäigi baala negemalola uuala säla didigai. Amalebe, Bailadia ilima nabahalea, Diliada na dilile ginigo i fügäigi baala negemäialela nabi. Amala nabasebegi, gobela ilo busa amolia säla obögësalea, Nilile gini elöda

maade. Sisa afädëmu neamelëla säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemäia, hilile naabogi gausi.

Ami dolö amolia Yesu e i fügäigi baala negei
(Madiu 27.32-44, Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43)

Amalebe, ami dolö amolia Yesu e sigi asi. ¹⁷ Ea hile i fügäi amo hī gaulahilä, gaamu amo digila sege ëi Busa Giwi Segela sälo dibeami asi. Hibulu adoea sege amoda Gologodala sälo. ¹⁸ Segea ami ilia e i fügäigi baala negesaleada, dolö äudäge ebalä baala negei. Eda mogogi, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila baala negei. ¹⁹ Bailadia i gäi baledeidaia ado gowe dädëla negemalosebegi, ilia amodaia dädësalea, Nasalese fii Yesu, Yu udia dolöie beaha aligilo ginimelëla dädëlahilä, i fügäi amoie bidigi baasi. ²⁰ Yesu e gaamu ga madela baala negei ameada, Hibulu adoeage, Olomo adoeage, Giligi adoeage säla dädëla negei dibe amo, Yu udia dolö yafiea nidesamu nelo. ²¹ Amala dädëla negei dibe amo bealahilä, Yu ilile gobela ilo busa amolia Bailadima sähalea, Dia Yu ilile beaha aligilo ginila sälada dädëmabu. Ea himu sähalea, Neda Yu udia dolöie beaha aligilo gini neamelëla sälola säla dädëmola säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia säla obëgësalea, Na dädëi gomu diamäia. Gameläla säi.

²³ Ami dolö amolia Yesu hä, i fügäigi baala negesilahilä, ie fagulo gii amo biyidiala mogei. Mogelahilä, ilia afädë afädëla nea gagai. Nea gagalahilä, ie fagulo elö daia salugalo sedade gii amomu dilo. Fagulo amo asogemolöi made,

didigala afädēfali asi gabugi, ²⁴ ami dolö amolia hilidomu sähalea, Fagulo go made gadelala, nowëa neasebelela melēdelä sadu hamodila säi. Ado säla negei amea sähalea, Iliä nīe fagulo mogelahilä, nīe daia salugalo gii amoie sadu hamoimelēla säla dēdēla negei dibe amo gausiala digamäiaie, amala hamoi.

²⁵ Yesuie emege, emeie esamage, Golobasaie udia Melige, amase, gaamu Magadala udia Melige, ili Yesu i fūgäigi baala negei amo ga madela ami nefolalo. ²⁶ Yesuea, ie emele, ie bēgēla aulo amoligi ea boba hamolo amole ga madefali neebe amo bealahilä, emema sähalea, Nemeē, die malōda egowemelēla säi. ²⁷ Amase, bēgēla aulo amomage sähalea, Die diemeda egowemelēla säi. Amalebe, bēgēla aulo amea amo gala säia amila e sigi awäla ea mosōa sigi nelo.

Yesu hi hame hä, mosaloi

(Madiu 27.45-56, Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49)

²⁸ Hobeala, Yesuea hamoi hahamola misi amo hä, walio hamosa maadei gabula helēsēlahilä, Ne ödä molö gabula säi. Ado säla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala säi. ²⁹ Amala säsebegi, ödä i afädēgi wani ödä gamogai usi ami dilo amogi, ilia dahudu gadoi i afädēie ei hisoboie adomogi yaala, wani ödä gamogai amogi gelahilä, Yesuie nafia diisi. ³⁰ Amala hamosebegi, Yesuea wani ödä amo nalahilä sähalea, Hä, hamosa maadei amola säla, ie busa fuäia idogola ie namolö amo fisila, hame hä, mosaloi.

Ami dolö afädäa Yesuie afawa gögē gäwi

³¹ Sabada segeyo edefade amoïe molö daialo segeyo gabugi, ilia Sabada segeyo amogi domalo i fügäidaia ami made diamiäiala helësëla, Yu ilia Bailadima sähalea, Ilile emo giwi dagabolahilä, domalo neala gaula mosäia, dia emo giwi dagabomalola sämäia helësëi dialeamelëla säi. ³² Amala säsebegi, ami dolö amoli awälahilä, Yesubalä baala negei dilo amogi afädëie emo giwi dagabolahilä, elö amoïe emo giwige dagaboi. ³³ Amalahilä, ilia Yesu dibe maala beahamelebe, eda hä, hame doala asi dibe amo bealahilä, ie emo giwi made dagabola, ³⁴ afädëa Yesuïe afawa gögë gäwi amole healele ödäle besigai. ³⁵ Amo hamose melëlo dolö amea, nelebo ea meli amo säla ulufai. Ea säla ulufai amoda dofämelë. Amase, säla ulufasebe amoda dofäla hi dawadigi. Ameada, diliage asigi afädë negemäiaïe, ea säla ulufasebemelë.* ³⁶ Godeïe ado säla negesalea, ie giwi afädë made dagabomolömelëla säla negei amo gadola gausiala digamäiaïe amala hamoi. *Gë Udälo 34.20* ³⁷ Amase, ado elö säla negei dibe amoda gowe. Dolö gögë gäwi amoda ilia bimolömelëla säla negei amo gausiala digamäiaïe amai. *Segelaea 12.10*

Ilia Yesuïe domalo igi äbä gähe duwia ami baui (Madiu 27.57-61, Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56)

³⁸ Amalahilä, hobeala Alimadia fi Yosebea Bailadima Yesuïe domalo amo nedulela nabi. Yosebe eda Yesuïe bögëla aulo nelo gaso, Yu ilibalä

* **19:35:** 19.35 Beahaleada, healele ödäle besigase melëlo amoda, bögëla aulo Yesu hi boba hamolo dolö amomelë. Mida, Yone 19.26-27gi sähalea, Bögëla aulo amoda Yesu i fügäigi baala negei dibe gaalu ga madela nelo amo säi.

bedähalea, ië asigi afädë negei amo musügä negela nelo. Bailadia, ä nimalola säsebegi, ea awäla Yesuie domalo amo nii. ³⁹ Nigudimusi e, dafidi Yesu neebee gasigi aulo amoge, ebalä asi. Nigudimusia i afädëie heale muwege, i ëi elö aloie healele gegoai dilo amea, Yesuie domalobalä negemolöie gaula asi. I heale gegoai dilo amoie yöi dofeda, gilo nabülasi ohodoa gadoi dilo. ⁴⁰ Elea Yesuie domalo amo nealahilä, Yu dolöea bausalea hamolo amo gadola, i heale gegoai dilo amola Yesuie domalobalä baagoi usililo fagulo hedabia balagula usili. ⁴¹ Iliä Yesu i fügäigi baala negesi diloa amida, sagai afädë dilo. Sagaia amida baumolöie igi äbä afädë doalahilä, dolö afädë made baui, gähe dilo. ⁴² Elea Yu ilile Sabada segeyoie daialo segeyo gabula helësëlahilä, baumolö äbä duwi ga made dilo ameadä, elea Yesuie domalo amogi bausi.

20

Yesu nowei

(Madiu 28.1-8, Maga 16.1-8, Ulugu 24.1-12)

¹ Salele mi gäwi segeyogi, sege yomolö gaalu, Magadala udia Meli e bauia ami awälahilä beahamelebe, äbä igia idi gai amo dogä negei dibe meli.* ² Amo beala, e baluluia awälahilä, Saimono Fidale bögëla aulo elö Yesu hï boba hamolo amole neebee besela galala, elema sähalea, Iliä Dafidilo Geloi bauia amila gaula asi gabio. Iliä abidi gaula awäla negeidu, nilia dawa madela säi. ³ Amo nabalahilä, Fidale bögëla aulo elöle amila doadigila bauia ami moholö asi. ⁴ Helegela gaalu baluluia

* **20:1:** 20.1 Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädalüla sälo.

asi gaso, bēgēla aulo elō amea Fida dīgīla, edale bauia ami awāla besela galai. ⁵ Besela galalahilā, nogila digala made, dosogāgīla fia idogola salea, aga beahamelebe, fagulo hedabi amomu isogi ami dibe meli. ⁶ Saimono Fida hobeala maala, bauli isogi nogila digalahilā beahamelebe, fagulo hedabi amoge, ⁷ fagulo Yesuie busa neegisila bauli amoge, gedola negela made, fagulo busa neegisi amo hīdo galila negei dibe meli. ⁸ Amalebe, bēgēla aulo elō bauia dafidi besela galalo amoge, obōla hobeala bauli isogi nogila digalahilā, amala hamoi dibe amo beala, e asigi afādē negei. ⁹ Yesu bauliala nowemolō dialeamelēla, ado sāla negei dilo amoda, amo gala ilia hedabola helēsēi made nelo. ¹⁰ Amo bealahilā, hele mosōa obēgēi.

Magadala udia Melia Yesu meli
(Madiu 28.9-10, Maga 16.9-11)

¹¹ Segea bauli baagido nea, Melia dīisa nelo. Dīisa nea wāla, dosogāgīla fia idogolahilā, bauli isogi beahamelebe, ¹² selesaia fii fagulo falei salugai āudā, Yesuie domalo bauli diloa ami, elōda busa diloamadi, elōda emo diloamadila sebe meli. ¹³ Elea Melima nabahalea, Udiao, dia goda edogi dīisa neala nabi. Amalebe, ea elema sāla obēgēsalea, Iliā nīe Dafidilo Geloi gaula awāla, abododi negeidula dawa made amea dīsamelēla sāi. ¹⁴ Amala sālahilā, e besuia imogola beahamelebe, Yesu neebe meli. Ea meli gasoda, Yesu gabula made helēsēi. ¹⁵ Amasebegi, Yesuea ema nabahalea, Udiao, dia goda edogi dīisa nea. Dia nowē hogosala nabi. Melia dolō amoda sagai beaha aligilo amo gabula helēsēlahilā, ema sāhalea, Dolō edefadee,

dia e gaula asi galëda, nihï nea äudulä, guwi gaula awäla negei dialeala sämola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ema, Meliela säi. Amala säi amo nabalahilä, ea besuia imogolahilä, Hibulu adoea ema Elabonaiela säi. Nilile ado sälada Säla Olelelo. ¹⁷ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Naado neebee gadogo aso, fedaia mateda, dia nema diigimabu. Dia nedoolali neebee awälahilä, gomalä sämalö. Neda aso, nïe Naadoge dilile Eedoge, amase, nïe Godege dilile Godege neebee fedamolö neebeeola sämalola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Magadala udia Meli e awälahilä, bëgëla aulo amolima sähalea, Na Dafidilo Geloi e melïmelëla sälahilä, ema säla ï amo ilima säla ïaha maadei.

Bëgëla aulo amolia Yesu meli

(Madiu 28.16-20, Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49)

¹⁹ Segeyo amo galamu, salele mi gäwi segeyogi, eso digase gaalu, ïe bëgëla aulo amoli Yu ilibalä bedähalea, ili sefolalo mosö amo idi fëdöla galahilä sefolalo.* Amala sefolalebegi, Yesu ili sebe mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁰ Amala sälahilä, naaboge afoge ilima olei. Iliä hä, Dafidilo Geloi bealahilä, edefademalä obeägi. ²¹ Yesuea ilima bu elö sähalea, Dalulo dilibalä namiäia. Naadoea ne fisiga wei amo gadola, nage dili fisiga gahagomelëla säi. ²² Amala sälahilä, ea ilimadi hame hëia fedala nafi fo digilahilä sähalea, Eleloi Gesami nimo. ²³ Odoaea nafade hamoi amo dilia hëla fisiseda, hëla fisimelë.

* **20:19:** 20.19 Yone 20.1ïe gasumilï amo bimalo.

Be, odoaea nafade hamoi amo dilia made hëla fisiseda, nafade amolida diamolömelëla säi.

Domasaea Yesu meli

²⁴ Yesu besela galasolo amo galada, ili giwilasi amoligi Domasa, ie ëi elö Didimusila sälo amo, sebegi made besela galai.* ²⁵ Hobeala, bëgëla aulo odoa amolia ema sähalea, Nilia Dafidilo Geloi melimelëla säla i. Amala säla iasebegi, Domasaea ilima sähalea, Ie naabogi mili gäwi amo made bealage, nie naabo sögöea ie mili gäwi bu amogi made digalage, amase, ie afawa gäwi bu amogi nie naaboea made digalage, nada dofä gabula made helësëmolömelëla säi. ²⁶ Amala säi salele afädë baagilahilä, ie bëgëla aulo amoli bu mosöa gegedola sefolalo. Amo gala Domasage hiligila sulo. Idi sulubadela fëdöla gai gaso, Yesu e ili mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea Domasama sähalea, Nie naabogi die naabo sögöea digala bimo. Amalahilä, die naabo mogodigila nie afawa digala bimo. Hä, bealahilä, asigi äudä negela made, afädëfalä negemalola säi. ²⁸ Amala säsebegi, Domasaea ema säla obëgësalea, Nie Dafidilo Geloi, nie Godela säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia ne beala asigi afädë negesale. Ne made beala asigi afädë negese amoliada, edefademalä obeägisa neamelëla säi.

Beba dëdëi goweie mi

³⁰ Yesu e bëgëla aulo amolibalä nelo amo gaalu, ilile siigi dolöea hamomolöi made gadoi odoa yafie

* **20:24:** 20.24 Eï Didimusila säi amoie mida gomalä. Emea äudä busa dila ägüi amogi elöla säi.

hamoi dibede amoda, beba gowegi hulu made dëdëi. ³¹ Gaso, beba gowegi dëdësebeweda, Afädë Memelei amoge, Godeie malö amoge Yesu gabula helësëla, ema asigi afädë negemäiage, amase, dilia ema asigi afädë negesa nea, ie ëigi namolöi namolö gaula namiäiage, dëdëla negesawe.

Yesu e ie bëgëla aulo nebea bu besela galai

21

(Yone 21)

Bëgëla aulo gifalädaläaea Yesu meli

¹ Hobeala, bëgëla aulo amoli Dabeliasa oeaba ami nebegi, Yesu e bu elö ilima ulufadigila besela galai amoda gomalä hamoi.* ² Saimono Fidage, Domasa ie ëi elö Didimusige, Galili segeie gaamu Gaina ami fii Nadanalege, Sebediie malö äudä amolege, ie bëgëla aulo äudä elölege, ili ami gedola nefolalo. ³ Ami nefolalea, Saimono Fidaea ilima sähalea, Neda seme digila awähadiola säsebegi, ilia nilige hä, dibalä maahagola säi. Amala sälahilä, ili duugi fifigila awäla, gasigi seme digisa nea, seme isoie afädëge made neala nelo.

⁴ Sege yose amo gaalu, Yesu bosea ami maala nelo gaso, ie bëgëla aulo amolia e Yesu neala made helësëi nelo. ⁵ Amala nebegi, Yesuea ilima nabahalea, Malisäo, dilia seme afädë made niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Ä, made niimelëla säi. ⁶ Amalebe, ea ilima sähalea, Selëgëgo dilile du dafädimadi digiseda, seme odoa

* **21:1:** 21.1 Oeabo Dabeliasa amoie ëi elöda Galili.

digamolömelëla säi. Amalebe, ilia selëgë amala digilibe, seme yafie digai amea, selëgë dusugamolö uli. ⁷ Amala hamosebe amo bealahilä, bëgëla aulo afädë Yesu hi boba hamolo amea, Saimono Fidama sähalea, Goweda Dafidilo Geloï gabula säi. Dafidilo Geloï gabula säi amo nabalahlä, Fidaea fagulo daia salugalo dafidi gila negei dilo amo salugalahlä, ödägi nila digai. ⁸ Amase, bëgëla aulo odoa amoliada dudaia nea, selëgëgi seme digaide amo dusugala gaula agesua moholö asi. Ili neloa amila ödä agesuada, mia made made, mida hädali afädë gadoi dilo.

⁹ Ili agesua aliga alogola beahamelebe, nulo gobei elëlägi amodaia seme gobei afädë, beledige dibe meli. ¹⁰ Yesuea ilima sähalea, Dilia walio seme nii gogi odoa gaula misiëla säi. ¹¹ Amala säsebegi, Saimono Fida e awäla dudaia nea, seme selëgë amo agesua dusugala gaula misi. Seme bobogamu selëgëgi digai amo gedolada hädali afädëie nabülasi biaie odoai ohodoa (153). Seme malei digai amea, selëgë nulimolöi gaso, made nuli.

¹² Yesuea ilima sähalea, Dili hä, molö naa mofi-amola säi. Amalebe, bëgëla aulo amoli bedähalea, iligi afädëa di nowëla made nabi. Iliada Dafidilo Geloï gabulamu helësëi. ¹³ Yesu e maala nea, beledi gobei amo neala iligali sogolahilä, seme gobei amoge, amo gadola wäla hamoi.

¹⁴ Yesu e bauiala nowela awäla nea, bëgëla aulo amoli nebea bu osoda ulufala besela galaida amo.

Yesuea Fidama nïe sugua sibi amoli sigi nami-alola säi

15 Ili molö naha maadelahilä, Yesuea Saimono Fidama nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, odoa gowe ilia ne boba hamose amo gadola made, dia baagila awäla, ne dofä gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Ü, Dafidilo Geloi, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nie sugua sibi malö amoli molö iaha namialola säi. 16 Yesuea ema bu agedu nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, dia ne dofä gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema sähalea, Ü, Dafidilo Geloi, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Nie sugua sibi amoli sigi namialola säi. 17 Yesuea aso, bu osoda ema nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, dia ne boba hamosalela nabi. Yesuea bu ohodoala dia ne boba hamosalela nabi amogi, Fida e asigia yöia idogolahilä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloi, nelebo sulubadela dia dawadigisa maadei neebe amo, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nie sugua sibi amoli molö iaha namialo. 18 Na dima dofä gelola sähago. Di malisä nelo amogida, die malibu nege-lahilä, dihi moholö helësëse amo gadola nawesa aligilomelë. Gaso, di momaeala fia idogose amo gaaluda, die naabo mogodigia gasegi, dolö odoaea di malibu negesilahilä, dia moholö helësëi madeido amogi sigi moholömelëla säi. 19 Yesuea ado amala säi amoda, Fida e abeahämola hamola baagola, Godeie ei ilibia amo gauia adamolö amoie helësëla amala säi. Amala sälahilä, Yesuea Fidama sähalea, Di ne bëgëla misiëla säi.

Bëgëla aulo Yesuea boba hamoi amoma ado säi dialea

²⁰ Fidaea besula beahamelebe, bëgëla aulo Yesu hi boba hamolo amo, ele bëgëla maaha neebe meli. Dolö amoda dafidi ili molö naha sefolalo amo gala, Yesuie bidagia golögia alogola nabahalea, Dafidilo Geloie, nowëa di hololömolö gabula sälo amo maaha neebe meli. ²¹ Beahamelebe e gabugi, Fidaea Yesuma nabahalea, Dafidilo Gelo, dolö gowedala nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Ne obëgësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda diele. Dida ne bëgëla misiëla säi. ²³ Amalebe, odoa ilia sähalea, Bëgëla aulo go made baagomolöla säimelëla edoolalima säla daidoi. Gaso, Yesueada e made baagomolömelëlada made säi. Ea sähaleada, Ne obëgësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda dielela amomu amala säi.

²⁴ Bëgëla aulo amea nelebo ea meli amo hi säla ulufadigisa nea, amala hamoi amo hi bebagi dëdëla negei amoda amomelë. Nilia ea säla ulufadigi amoda dofä gabula helësësamelë.

²⁵ Yesuea hamoi elö elöla yafie hamoimelë. Hamoi amo hido hídola hulu sulubadela dëdëla negesa maadei galebeda, sege dibe sulubadelagi beba yafie hamoi amo negemolö fu made bealabiola helësësamelë.

Hä amo.

Edolo Bible
Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus,
and John's Letters in the Edolo Language of Papua
New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long
Niugini

copyright © 2010-2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 4 Oct 2022

688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b